

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 29, NR. 711, NOIEMBRIE 2026

Editorial

Suflet românesc

Noiembrie, ultima lună a acestei atipice toamne, mi-a prilejuit participarea la câteva evenimente culturale locale şi judeţene: serate, şezători şi colocvii literare, precum şi câteva lansări ale unor cărţi semnate de scriitori teleormăneni. Aceste întâlniri de suflet m-au adus în preajma a numeroase persoane de vârste diferite, fie implicate direct în evenimentul respectiv, fie în calitate de invitaţi, prilej de a înveşmânta în cuvinte câteva gânduri, mai ales că la mijlocul acestei luni am sărbătorit „Ziua Mondială a Bunătăţii”.

Deşi trăim într-o lume a provocărilor de tot felul, am constatat că sufletul nostru curat, moştenit de la străbuni, şi-a păstrat în fiinţa noastră blândeţea şi frumuseţea, nu s-a alterat sub greutatea vremurilor, sub povara vicisitudinilor, fiindcă bunătatea, credinţa, răbdarea, milostenia, iubirea semenilor... l-au întărit, l-au imunizat. Încă suntem în stare să diferenţiem binele de rău, să ne bucurăm de farmecul lucrurilor care contează, să ascultăm şi să apreciem părerea celuilalt, acţionând astfel în cunoştinţă de cauză.

Sufletul românesc nu se măsoară numai prin ce a zidit de-a lungul istoriei, prin farmecul plaiurilor cu care s-a contopit şi şi-a conturat identitatea, prin multitudinea cutumelor cu adânci rădăcini în *illo tempore* ..., ci şi prin maniera în care oamenii comunică între ei, se privesc, se ascultă cu atenţie şi răbdare, se sprijină la vremuri de cumpănă... Sufletul românesc, atât de încercat, poartă în adâncul său dureri nemărturisite, doruri, dezamăgiri..., dar şi o infinită capacitate de a iubi, de a ierta, de a se ridica din necazuri şi a merge mai departe. Când se clatină, nu are nevoie, pentru a se redresa, de vorbe mari, de promisiuni, ci de un simplu gest de bunătate. Un cuvânt spus la timpul potrivit şi un braţ pentru sprijin la nevoie pot aduce speranţa celui care credea că a rămas singur.

Într-o lume în care graba, judecata, nepăsarea par să-i înstrăineze pe oameni, bunătatea devine o formă de curaj. Ea înseamnă să nu răspunzi răului cu rău, să nu-l umileşti pe cel prăbuşit..., şi să nu uităm că dincolo de orice chip uman există o poveste de viaţă pe care nu avem de unde să o ştim!

Experienţa de viaţă ne şopteşte lucruri care ar trebui urmate de fiecare dintre noi: să redescoperim bunătatea, să iertăm, să iubim, să nu permitem ca lumea materială să ne înrobească sufletul! Să nu tăcem în faţa răului! Tăcând, îi încurajăm continuitatea, nu-l stopăm. Dacă ne vom solidariza împotriva răului, niciun duşman din lumea văzută şi din cea nevăzută nu ne va îngenunchea sufletul!

Trecerea timpului poate îmbătrâni chipul unui om, dar niciodată sufletul; acolo unde sufletul visează frumos, inima nu îmbătrâneşte niciodată...

Domniţa NEAGA

„Tradiții de ieri și de azi”

Dacă toamna se numără bobocii, aşa cum spune o expresie venită din timpuri străvechi, mai nou, putem spune că toamna se numără şi cuvintele frumoase. Cuvintele rostite, scrise, oferite sau primite în timpul anotimpurilor ce abia au trecut. O dovadă în acest sens este şi Şezătoarea literară „Tradiții de ieri și de azi” care, sub semnul cuvântului, a adunat în jurul mesei, în prag de seară, oameni care preţuiesc timpul şi valorile lui.

Ca o casă primitoare, cu miros de cozonac şi parfum de tufănele, Casa de Cultură din Roşiorii de Vede şi-a aşteptat oaspeţii joi, 12 noiembrie, pentru a depăna amintiri de ieri şi trăiri de azi, nu ca într-o instituţie, ci… ca acasă.

Ne-a introdus în atmosfera de sărbătoare dedicată Lăsatului de sec pentru Postul Naşterii Domnului, *Epistola întâia către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel*, amintindu-ne rolul nostru esenţial, rolul iubirii şi faptul *că dragostea nu cade niciodată*, şi a continuat să ne poarte pe cărări de timp, spre lumină, părintele Cristian Nicodin, vorbind despre bunătate, cumpătare, iertare și dăruire. Ne-a amintit ritmul muzicii populare Elena Falcă, elevă la Liceul

Continuare în pagina 8

Florina CARVACI
Foto: **Aurelia BĂRBUȚ, Tedy STÎNGĂ**

Zilele Bibliotecii Județene „Marin Preda” Teleorman

Biblioteca a fost dintotdeauna mai mult decât un loc în care sunt păstrate cărți. Este spațiul în care poveștile își întâlnesc cititorii, în care se nasc idei, se leagă prietenii și se cultivă pasiunea pentru cultură. Această atmosferă s-a regăsit și la Zilele Bibliotecii Județene „Marin Preda” Teleorman, desfășurate în perioada 10-12 noiembrie 2026, la Alexandria. Scriitori, poeți, artiști, bibliotecari, profesori, elevi și reprezentanți ai autorităților s-au reunit pentru a celebra cartea, creația și oamenii care le dedică o parte importantă din viața lor.

Prima zi, desfășurată sub genericul „35 de ani sub semnul lui Marin Preda”, a cuprins acordarea Premiilor Revistei „Caligraf” pe anul

Continuare în pag. 8

Aura JUNOIU
Foto: **Tedy STÎNGĂ**

O zi de toamnă - între istorie, credință și artă

O zi cu ploaie măruntă, umbrele deschise și un cer care nu s-a înseninat deloc. Așa a fost ultima zi a lunii octombrie la București. Pentru cei 40 de participanți la evenimentul *„Valorile naționale – Reper al activităților didactice”*, ea a însemnat, însă, bucuria unor descoperiri și întâlniri pentru care a meritat fiecare drum prin ploaie.

Organizată de Asociația Învățătorilor Teleormăneni, cu sprijinul Episcopiei Alexandriei și Teleormanului, activitatea de sâmbătă, 31 octombrie, a reunit învățători, profesori, oameni de cultură și parteneri ai asociației, din Alexandria, Roșiorii de Vede, Zimnicea, Videle, Bragadiru și Buzescu. La invitația organizatorilor, am avut bucuria să particip, reprezentând Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din Primăria Municipiului Roșiorii de Vede.

Ziua a început la Muzeul Național Cotroceni, unde am păşit prin încăperi care păstrează mărturii ale istoriei României, ale vieții și ale alegerilor celor care i-au influențat destinul. Arhitectura, obiectele de patrimoniu și poveștile descoperite pe parcursul vizitei ne-au apropiat de trecut, iar accesul în spațiile de ceremonie ale Palatului Cotroceni a adăugat acestei experiențe o legătură cu prezentul instituțional al țării.

La Catedrala Mântuirii Neamului, ploaia ne-a însoțit la fiecare pas, fără să ne oprească să

Continuare în pagina 8

Aurelia BĂRBUȚ

Concursul Național de Lectură „Bătălia Cărților”

Cartea, lectura și bucuria de a descoperi noi universuri au fost în centrul manifestărilor culturale dedicate Zilelor Bibliotecii Județene „Marin Preda” Teleorman, eveniment care a reunit iubitori de cultură, scriitori, bibliotecari și tineri dornici să își împărtășească pasiunea pentru literatură.

Printre momentele importante ale programului, s-a numărat Finala județeană a Concursului Național de Lectură „Bătălia Cărților” - ediția 2026, o competiție care a demonstrat, încă o dată, că lectura rămâne un

Continuare în pag. 8

bibliotecar **Marinela RUȘANU**
Foto: **Tedy STÎNGĂ**

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

01.10.2026 – Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice. Cinematograful Modern, 57 de cupluri au fost așteptate să vină pentru a fi sărbătorite. Au primit o diplomă și un semn de prețuire, de apreciere, pentru modul în care au știut să meargă împreună, unul lângă celălalt, 50 de ani. 50 de ani, o viață de om, cu bune și rele.

5.10.2026 – „Când m-am hotărât să devin scriitor și ziarist, mi-am pus problema: „Pentru cine voi scrie eu articole de ziar, pentru cine voi scrie eu versuri, romane și, poate, piese de teatru”. Pentru oameni, pentru câți mai mulți oameni. Atunci trebuie să scriu clar, pentru ca orice om care știe să citească să mă înțeleagă, să-i pot transmite mesajul meu, să-l pot influența să acționeze în direcția dorită de mine. Nu m-am abătut niciodată de la acest crez… ” (Dumitru Augustin Doman, Facebook, citându-l pe Zaharia Stancu).

8.10.2026 – Festivalul Național de Poezie de Dragoste „Zaharia Stancu” 2026, Turnu Măgurele, scriitori de aici și din țară. Întâlniri și revederi care aduc bucurie celor ce se întâlnesc pe undele cuvântului scris, cititori și scriitori deopotrivă. Apoi, Dunărea cu apele ei liniștite, acum, după o secetă prelungită, cu imaginea pescarilor așezați la pândă, cu traficul autovehiculelor spre și dinspre Bulgaria, cu dealurile albe presărate cu tufișuri încă verzi și case ascunse printre ele, cu viața orașelor de pe cele două maluri ale fluviului, cu Aura și Tedy, într-o zi de toamnă poetică.

* Anne Carson este câștigătoarea Premiului Nobel pentru Literatură 2026.

9.10.2026 –„în Delta Nigerului, afectată de petrol, femeile au plantat peste 3 milioane de mangrove. 190 de hectare de pădure au revenit la viață” (antena 3.ro). Tot ele, Femeile…, zici.

11.10.2026 – Nori negri se adunau încet pe cerul străveziu al începutului de „Brumărel” (denumirea populară a lunii octombrie), un fum înecăcios se ridica peste orașul colorat în galben ici și colo. La *Cornul Caprei*, cum spuneau bătrânii, se vedeau fulgere răzlețe, semn că ploaia era aproape.

12.10.2026 – Cinematograful Modern. „Prins în plasă” – o piesă de teatru, în regia lui Dan Tudor, cu participarea actorilor: Dan Tudor, Alexandra Velniciuc, Grațiela Teohari Duban, Corina Dănilă, Tudor Filimon, Afrodita Androne, Adrian Dima, Gabriel Coveșeanu. Mulți roșioreni, dar și multe locuri libere… înseamnă că roșiorenii nu prea sunt interesați? Tocmai acum când ceva începe să se întâmple în orașul lor? Seara, ploaie torențială. Plouă în orașul de pe Vedea, peste castanii și trandafirii străzii Rahova și, fără să vrei, îți amintești cântecelul unei fetițe: „cad castane dolofane, cad castane dolofane…” și zâmbești, și plouă ca toamna, o toamnă roșioreană…

16.10.2026 – „Cineva ajunge la capătul de sus al unei scări doar urcând cu grijă, treaptă cu treaptă, după care tot felul de puteri, tot felul de posibilități devin posibile” (Margaret Thatcher).

18.10.2026 – „Salariu de 2.500 de euro pe lună, cu masa și cazarea asigurate, ca să numeri pinguini în Antarctica” (libertatea.ro). Asta da știre! Zici.

20.10.2026 – Strada Dunării. Seară. Copaci galbeni ca lămâia, ca luna, ca lumina… un bărbat vorbind la telefon, un alt bărbat cu o sticlă de cola și una de coniac, mașina poliției… și… liniște în orașul de câmpie.

23.10.2026 – Cinematograful Modern – spectacol pentru copii și adulți. Teatru de umbre, jocuri interactive, magie, profesionalism – un artist care ridică talentul la rang de artă - Leon Magdan.

25.10.2026 – Zâmbreasca. Lună plină (94%). Ora 3:57, 3:58, 3:59… 3:00… Ora de iarnă. Niciodată nu ai surprins trecerea aceasta a timpului de la un anotimp la altul.

26.10.2026 – Sf. Apostol Pavel: „Primirea de oaspeți să nu o uitați, căci prin aceasta unii, fără să știe, au primit în gazdă îngeri” (DAD, Facebook).

27.10.2026 – Strada Dunării. La un balcon, un bărbat îngrijește zeci de ghivece cu flori, pe ritmuri muzicale. Un adevărat florariu suspendat, dar volumul muzicii e dat la maxim, deranjant. Omul, cu bune și rele…

30.10.2026 – Bugetul național, o problemă. Și, deși toată clasa politică dorește transparența, viitorul e totuși întunecat…

Florina CARVACI
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Citatul lunii

„Timpul vieții acesteia este vreme a lucrării duhovnicesti, viața viitoare e vremea răsplătirii. Acum ne bucurăm de îndelunga răbdare a lui Dumnezeu; atunci vom cunoaște dreapta Sa judecată. Spune psalmistul: «Seara se va sălășlui plângerea, iar dimineața bucuria». Seara este numită viața aceasta.”

(*Taina pocăinței*, Ieromonah Grigorioș).

Rubrică îngrijită de dr. **Adriana MIU**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Prima dimineață cu ceață în Roșiori s-a înregistrat miercuri, 22 octombrie 2026. Alte două fenomene meteorologice ale toamnei 2026 s-au desfășurat în aceeași zi, duminică 8 noiembrie, când a căzut prima brumă și a avut loc primul îngheț subțire la nivelul apei. La sfârșitul lui octombrie și începutul lui noiembrie, cerul a fost noros și au căzut ploi, binevenite pentru agricultură.

La prânz

Această toamnă ne-a adus nouă, românilor, un nou guvern, în locul celui dinainte, demis printr-o moțiune de cenzură. Populația țării are așteptări bune de la noua administrație centrală, căreia îi urăm succes!

În amurg

Am aflat că ziarul „Teleormanul” nu se mai difuzează în orașul nostru.

prof. **Gheorghe TUTCĂLĂU**

Trăire creştină

Hristos - în întâmpinarea suferinței omenești. Despre compasiune, puterea rugăciunii și nădejdea Învierii (II)

Episodul evanghelic ne îndeamnă să privim cu mai multă atenție felul în care ne apropiem de oamenii aflați în suferință. Adeseori, dorim să-i încurajăm prin explicații, sfaturi și promisiuni. Le spunem că vor depăși încercarea, că timpul le va vindeca rănile sau că lucrurile se vor așeza, fără să știm cu adevărat ce va urma. Intenția noastră poate fi bună, dar cuvintele nu trebuie să devină un mijloc prin care ne îndepărtăm de durerea celuilalt. Uneori, ne grăbim să-l consolăm pentru că ne este greu să-i suportăm tristețea. Am vrea să-l vedem din nou zâmbind, nu neapărat pentru că am înțeles pe deplin suferința lui, ci pentru că propria noastră neputință în fața durerii ne neliniștește. Adevărata compasiune începe atunci când renunțăm să oferim răspunsuri facile și învățăm să fim prezenți. Nu trebuie să avem întotdeauna o explicație pentru ceea ce se întâmplă. Nu suntem datori să umplem fiecare tăcere și nici să transformăm fiecare întâlnire cu suferința într-o lecție morală. Uneori, iubirea se exprimă printr-o vizită, un telefon, o îmbrățișare, o faptă concretă sau prin simplul fapt că nu-l lăsăm pe celălalt singur.

În acest sens, cuvântul omenesc își descoperă adevărata putere atunci când devine rugăciune și când este însoțit de fapte. Rugăciunea nu este o fugă din fața suferinței, ci o formă profundă de participare la viața celuilalt. Atunci când ne rugăm pentru cineva, îl așezăm înaintea lui Dumnezeu, cerându-I Să-i dăruiască pace, putere, vindecare și mângâiere. Există o frumusețe aparte în rugăciunea făcută în taină, fără a aștepta recunoștință și fără a căuta să fim văzuți. În ea, iubirea se eliberează de dorința de a primi ceva în schimb și devine dăruire. Ne rugăm pentru cel bolnav, pentru cel îndurerat, pentru cel singur și pentru cel care nu mai găsește puterea de a se ruga. Astfel, suferința aproapelui devine o chemare la responsabilitate duhovnicească.

Creștinismul nu se reduce la cuvinte frumoase despre iubire, ci se verifică în felul în care îl întâmpinăm pe omul aflat în nevoie. Nu este suficient să vorbim despre milostenie dacă trecem nepăsători pe lângă cel îndurerat. Nu este suficient să mărturisim iubirea lui Dumnezeu dacă refuzăm să ne apropiem de cei care au nevoie de noi. A fi creștin înseamnă a învăța să vedem în suferința celuilalt o chemare la iubire. Înseamnă să nu-l abandonăm pe cel bolnav, să nu uităm de cel vârstnic, să nu ignorăm singurătatea celui care și-a pierdut familia și să nu judecăm omul a cărui durere nu o cunoaștem. Înseamnă să înțelegem că, uneori, NU putem schimba împrejurările, dar putem schimba felul în care cineva le traversează, oferindu-i sprijin, răbdare și nădejde.

Învierea fiului văduvei din Nain ne descoperă un Hristos Care Se lasă mișcat de durerea omului și Care nu rămâne indiferent în fața lacrimilor sale. Această apropiere dumnezeiască reprezintă temelia nădejdii creștine. Dumnezeu nu este străin de zbuciumul nostru, iar suferința nu ne scoate din raza iubirii Sale. Totuși, credința în Înviere nu înseamnă că fiecare rugăciune va primi răspunsul pe care îl așteptăm sau că orice pierdere va fi înlăturată în timpul vieții pământești. Nu toate despărțirile sunt urmate de o întoarcere asemenea celei petrecute în Nain. Tocmai de aceea, nădejdea creștină nu se întemeiază pe promisiunea unei vieți fără încercări, ci pe încredințarea că iubirea lui Dumnezeu este mai puternică decât moartea.

Hristos a înviat din morți și a deschis omenirii calea vieții veșnice. În lumina acestei biruințe, creștinul poate plânge fără să deznădăjduiască, poate suferi fără să se simtă părăsit și poate însoți durerea altuia fără să se ascundă în spatele unor explicații convenționale. Credința nu anulează lacrimile, ci le așază într-un orizont al iubirii și al întâlnirii cu Dumnezeu.

Poate că una dintre cele mai importante întrebări pe care ni le adresează această Evanghelie este următoarea: ce facem atunci când întâlnim suferința? Trecem mai departe sau ne oprim? Ne mulțumim să rostim câteva cuvinte de circumstanță sau încercăm să fim cu adevărat aproape? Considerăm durerea celuilalt o problemă care nu ne privește sau o chemare de a ne manifesta credința prin iubire? Răspunsul nostru nu trebuie să fie spectaculos. Poate începe cu un gest simplu, cu o vizită, cu o rugăciune rostită în taină ori cu disponibilitatea de a asculta. Important este să nu transformăm suferința într-un spațiu al singurătății și să nu uităm că, în fiecare om aflat în nevoie, suntem chemați să-L întâlnim pe Hristos.

În cetatea Nainului, Mântuitorul S-a apropiat de o mamă care își pierduse fiul și a transformat durerea ei într-o mărturie despre viață. Astăzi, El ne cheamă să devenim, la rândul nostru, vestitori ai iubirii Sale, prin felul în care ne purtăm unii cu alții.

Să nu lăsăm oamenii singuri în suferință și să nu ne temem să rămânem lângă ei atunci când cuvintele nu mai sunt de ajuns. Să învățăm să ne rugăm unii pentru alții, să oferim ajutor fără să așteptăm răsplată și să păstrăm vie nădejdea că, dincolo de încercările acestei vieți, iubirea lui Dumnezeu ne cheamă la comuniunea cea veșnică. Pentru că adevărata măsură a credinței noastre nu este dată numai de ceea ce mărturisim cu buzele, ci și de iubirea pe care o facem văzută în viața de fiecare zi. Iar acolo unde iubirea se întâlnește cu suferința, acolo unde rugăciunea se unește cu fapta bună și unde omul nu este abandonat în singurătate, se face simțită, chiar și în mijlocul lacrimilor, lumina Împărăției lui Dumnezeu.

preot **Eugen Cătălin PĂUNESCU**
consilier administrativ-bisericesc –
Episcopia Alexandriei și Teleormanului

DRUM
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport: Aurelia Bărbuț
Colectivul de redacție:
Redactori: Florina Carvaci, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocaru, Gabriel Argeșeanu, Monica Tuinete
Colaboratori: Domnița Neaga, Stan V. Cristea, Iulian Bitoleanu, Liviu Nanu, Mihai-Atanasie Petrescu, Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat, Gheorghe Tutcălău, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu, Bogdan Ionuț Cotruță, Medeea Ioana Zoltan, Alexandra Mihaela Macacin, Miruna Maria Sîrbu, Mihai Hariga, Gabriel Răzvan Stăncoi
Tehnoredactare: Vladimir Mutu / **Tipăritor:** Ionuț-Gabriel Vlad
Culegere texte: Aurelia Bărbuț, Florina Carvaci
Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56, Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619, e-mail: drum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

AERONAVE ISTORICE RESTITUITE:

T-28 „TROJAN" OE-ESA și OE-EMM (I)

Suntem în 2017 și ne pregătim pentru cel mai important miting din România din acel an. The Flying Bulls, invitați de onoare la showul de la Băneasa, au promis că aduc cinci aeronave și anume: două reactoare Alpha Jet, un bombardier B-25, un avion de vânătoare Corsair și un multirol P-38 Lightning. Spectatorii care se pricep la istorie discutau deja cu entuziasm despre prima apariție pe cerul Bucureștiului a frumosului avion bifuselat P-38 Lightning (despre care am avut deja bucuria să le povestim cititorilor ziarului DRUM), dar … surpriză ! Cei de la Hangarul 7 trimit o veste proastă: Lightningul e stricat și nu poate zbura. Totuși, pentru a-și ține cuvântul, Flying Bulls au venit la București cu un T-28 Trojan, un avion frumos și cu un CV la fel de frumos, o aeronavă care, chiar dacă intra pe teren ca rezervă, i-a cucerit imediat pe spectatori.

Un monomotor cu o elice imensă, cocoțat pe niște jambe neobișnuit de lungi, vopsit în culorile armatei americane, verde mustar, cu steaua albă pe aripi, oaspetele neprevăzut și-a anunțat sosirea cu o muzică de motor radial care ne-a încântat. Bineînțeles că ne-am apucat să săpăm în istoria construcțiilor aeronautice ale Statelor Unite și am aflat multe lucruri interesante.

În 1948, când se prevedea apariția avioanelor cu reacție, avionul școală pe care îl folosea aviația americană devenea desuet. T 6 Texan era mic și lent, cu o avionică depășită, care își făcuse datoria de a pregăti piloți pentru avioanele cu motor cu piston și elice, victorioase pe scară largă pe fronturile celui de-Al Doilea Război Mondial. Era nevoie de un trainer mai mare și mai rapid, cerință pe care au rezolvat-o, în 1949, cei de la North American Aviation. Prototipul noului avion XT-28 a zburat prima dată în septembrie 1949, iar după toate testele necesare a intrat în producția de serie începând cu 1950.

Prima variantă constructivă a fost T-28 A, un avion, să-i zicem, cuminte, echipat cu un motor radial Wright R-1300 de „numai" 800 CP, care acționa o elice cu două pale. Spre deosebire de înaintașul său T 6, noul avion avea tren de aterizare triciclu, așa cum aveau și foarte tinerele avioane cu reacție ale epocii.

Pentru că o mare parte dintre piloții de vânătoare americani aveau să-și desfășoare activitatea pe portavioane, unde decolarea și aterizarea sunt cu totul altceva decât pe sol, a apărut nevoia de un trainer mai puternic. A apărut varianta T-28 B (Navy), care beneficia de un motor mult mai puternic, Wright R-1820 de circa 1.425 CP și o elice tripală imensă, de unde și necesitatea jambelor atât de înalte. B-ul s-a bucurat de un mare succes, ceea ce s-a tradus prin fabricarea unui mare număr de astfel de avioane, aproximativ 1950 de exemplare.

În anii '60, americanii aveau nevoie, în Asia de Sud-Est, de un avion simplu, robust, capabil să opereze împotriva unor ținte de gherilă. T-28 era exact genul de mașină potrivită.

Din 1962, peste 200 de T-28A au fost transformate în T-28D „Nomad", cu motorul mai puternic de 1.425 CP și modificări pentru rolul de atac la sol. Puteau duce bombe și rachete și au fost folosite pentru sprijin aerian apropiat în Asia de Sud-Est. Bombele și mitralierele erau acroșate sub aripi și sub fuselaj, iar tactica de atac era adaptată caracteristicilor avionului T-28. Putea ataca printr-un picaj moderat, pentru a mări precizia plasării bombelor și pentru a redresa ușor și rapid, apoi era capabil să revină deasupra țintei, pentru evaluarea efectului atacului și un nou atac cu muniția păstrată la bord. De fapt, tocmai viteza redusă și manevrabilitatea îl făceau redutabil, pentru că putea rămâne în preajma țintei pentru atacuri multiple, până la anihilarea obiectivului țintit. Se pare că rentabilitatea avionului era destul de mare, ceea ce justifică longevitatea sa pe fronturile asiatice. În Vietnamul de Sud, T-28-urile au ajuns să execute misiuni reale de atac, dirijate de avioane de observație O-1 Bird Dog. Muzeul USAF are chiar fotografii din octombrie 1962 cu T-28-uri ale aviației sud-vietnameze executând misiuni de sprijin. Iar T-28-ul a ajuns și în Laos și Thailanda. Americanii l-au folosit și pentru instruirea piloților aliați, iar în Laos povestea lui se împletește cu cea a CIA și a Ravenilor, ceea ce ne duce deja foarte departe de avionul-școală din 1949.

În perioada ianuarie 1962 - ianuarie 1963, T-28-urile au executat 2.181 de ieșiri în cadrul operațiunilor americane din Vietnamul de Sud. Asta înseamnă aproximativ șase ieșiri pe zi, deși numărul avioanelor disponibile era mic. Avioanele T-28 Trojan au executat misiuni de: sprijin aerian apropiat, recunoaștere, interzicere a spațiului aerian, atac al pozițiilor terestre, escortă pentru elicoptere și avioane de transport. T-28-ul era foarte potrivit pentru războiul acesta: putea zbura relativ încet, jos, manevra în văi și rămâne deasupra obiectivului. Sigur că au existat și pierderi: avionul fusese conceput ca trainer, nu ca avion de atac. Iar exploatarea lui în Vietnam i-a scos la iveală limitele structurale. În martie-aprilie 1964, două T-28 au avut chiar cedări ale aripilor în zbor.

Laosul este, însă, adevărata poveste a T-28-ului. În 1964, înainte ca programul Water Pump să transforme serios capacitatea aeriană laoțiană, Royal Lao Air Force avea T-28-uri, dar le folosea foarte puțin: în medie trei ieșiri de luptă sau mai puține per avion pe lună în cele șase luni precedente. După instruirea piloților și organizarea operațiunilor, situația s-a schimbat radical. Documentele oficiale americane spun că T-28-urile au devenit un factor decisiv în operațiunile laoțiene din 1964-1965. Într-o singură operațiune din 1964, T-28-urile au executat peste 1.700 de ieșiri, menținând în medie 25-30 de avioane disponibile. Comandantul programului Water Pump a apreciat ulterior că T-28-ul a reprezentat 99% din efortul aerian al acelei operațiuni. De fapt, până la sfârșitul lui 1970, T-28-urile RLAF ajunseseră la aproximativ 30.000 de misiuni de luptă. În noiembrie-decembrie 1969, numai piloții thailandezi, laoțieni și Hmong au executat 4.629 de ieșiri T-28, cu doar aproximativ 28 de aparate disponibile în medie într-o zi. Asta înseamnă cam 83 de ieșiri pe zi în acea perioadă - o rată de exploatare enormă pentru niște avioane care, să nu uităm, își aveau originea în anii '50.

Am fost curios și dacă Trojan este actor în filme artistice. Interesant, el nu apare în filme despre războiul din Vietnam sau Laos, ci în unele despre războaie fictive, împotriva traficanților de droguri, de exemplu, acțiuni la care, practic, el nu a luat parte. Cel mai cunoscut dintre filmele lui ar putea fi *Iron Eagle*, partea a III-a, dar apare și într-un film recent despre *Antoine de Saint-Exupéry* (2024), deși Trojan a apărut pe cer în 1950, la cinci ani după dispariția scriitorului-aviator francez în apele Mediteranei.

În numărul următor, vom cerceta cariera avioanelor T-28 intrate în dotarea Flying Bulls.

prof. **Mihai-Atanasie PETRESCU**
Membru al Asociației Aviatorilor Brașoveni

Priorități românești

Hariclea Darclée
(sau destinul trist al unei mari artiste)

Simplu spus, Hariclea Darclée a fost o cântăreață română de operă cu voce de soprană. Dar, a fost soprana pentru care marele compozitor Giacomo Puccini a compus capodopera „Tosca", a fost cea care, timp de trei decenii, a fost primadona absolută a planetei, cea al cărei nume umplea până la refuz Scala din Milano și teatrele din Paris sau Buenes Aires. La picioarele ei, au fost aruncate tone de flori, bijuterii cu diamante, a trăit ca o regină, dictând regulile operei mondiale! Unul din cele mai importante momente pentru Hariclea Darclée a fost în anul 1900, când Puccini a văzut în ea soprana care putea să redea cel mai bine rolul Floriei Tosca din opera sa, premieră ce a avut loc la Roma, unde Darclée a cântat alături de tenorul Emilio de Marchi și de baritonul Eugenio Girabroni. Dar, pentru că, din păcate, mai există încă un „dar", și-a sfârșit viața în sărăcie, sfârșit care a aruncat o pată neagră pe obrazul națiunii române. Pentru a înțelege mai bine totul, să derulăm „în mare" filmul vieții artistei.

Hariclea Darclée, după numele real Heraclea Hericli, s-a născut la Brăila, la 10 ianuarie 1860, într-o familie cu rădăcini elene (în limba greacă, Charicleia=cea care aduce bucurie). Tatăl ei, Ion, era proprietar în Teleorman, la Turnu Măgurele, iar mama, Maria Aslan, era nepoata directă a nobilei domnișoare Mavrocordat. Până la vârsta de aproape 16 ani a locuit la Turnu Măgurele, moment în care familia a dus-o la Pensionul Lobkovitz din Viena pentru a lua lecții de canto. În 1881, se va căsători cu tânărul locotenent de artilerie Iorgu Hartulari, devenind Hariclea Hartulari. În același an, debutează într-un recital de canto pe scena teatrului din Brăila, orașul său natal.

În 1886, pleacă la Paris, unde se va lupta din greu cu neajunsurile, deși primea de acasă 500 franci/lună. Nu se abate, însă, din drum și continuă să ia lecții de canto cu Edmond Duvemois, profesor la Conservator. „Am făcut progrese și sper să ajung departe. Mi se prezice un viitor strălucit" – scria ea familiei. La Paris, este remarcată de marele compozitor Charles Gounod, care îi încredințează rolul Margaretei din opera sa „Faust", rol cu care își va face debutul pe scena Marii Opere pariziene, în 1888. Tot Gounod a fost cel care i-a găsit un pseudonim potrivit pentru teatru: „Darclée",prin repetarea neîncetată a numelui ei: Hariclée, d'Hariclée.

Între timp, Hariclea Darclée cucerește publicul și devine preferata multor compozitori. Astfel, Giacomo Puccini compune pentru vocea ei „Tosca", Pietro Mercagni i-a dedicat „Iris", iar Alfredo Catalani „La Wally". Ea s-a impus ca primadonă pe marile scene ale teatrelor de operă din Paris, Berlin, Florența, Milano, Roma, Buenes Aires, Barcelona, Madrid, Lisabona, Monte Carlo, Moscova și Sankt Petersburg. La Scala din Milano, scena consacrării sale mondiale (ca și a altor mari artiști, de altfel), s-a produs pe 26 decenbrie 1890, cu rolul Chinrene din „Cidul" de Massenet, unde a fost aplaudată chiar de celebrul compozitor Giuseppe Verdi, succesul aducându-i imediat contracte cu cele mai mari teatre din Italia. Între 1893 și 1910, a cunoscut gloria pe cele mai mari scene ale lumii, revenind adeseori la Scala din Milano (n.a. de 116 ori). A cântat până în 1918, încă în deplinătatea mijloacelor sale vocale.

Dorința de a cânta în România era mare. Românii o iubeau și spectacolele artistei erau adevărate sărbători pentru ei. „Trăiască privighetoarea din Carpați!" (supranumele artistei), striga publicul. Regele Carol I i-a conferit Ordinul „Bene Merente clasa I, iar poeții îi compuneau versuri. Regele Carlos al Portugaliei îi scria scrisori de dragoste: „Admir artista, dar iubesc femeia" sau „Te-aș păstra pentru mine și ți-aș cere mereu, mereu să cânți". Și deși a fost cea mai mare soprană a lumii de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX cântând pe cele mai mari scene ale lumii și cunoscând gloria mondială, cucerind publicul, cunoscând șefi de state și mari personalități ale vremii și marii compozitori ai timpului îi compuneau special opere pe care ea le-a interpretat în premieră absolută, faima nu i-a alterat caracterul. A purtat peste tot cu cinste numele României. Și fiind credincioasă, înainte de a urca pe scenă obișnuia să aprindă o lumânare la icoana Maicii Domnului.

Dar, destinul marilor artiști este, uneori, ingrat, nemilos. Prăbușirea imperiilor de după Primul Război Mondial a antrenat și pulverizarea averii colosale a Heracleei. Conturile din băncile rusești și italiene i-au fost spulberate de revoluția bolșevică, la fel investițiile. Silită de împrejurări, artista a luat decizia fatală de a se întoarce definitiv în România, sperând că națiunea pe care o reprezentase cu cinste pe mapamond îi va oferi măcar un post la Conservator. S-a înșelat amarnic! Statul român (de fapt, aleșii, aflați temporar la putere), ocupat cu jocurile politice și cu corupția interbelică, i-a întors spatele. Nu i-a oferit nicio funcție, nicio locuință și nicio pensie. A fost nevoită să-și vândă pe rând rochiile și bijuteriile pentru a-și achita chiria și a supraviețui.

Ultimii ani de viață s-au derulat într-o agonie lentă, sub indiferența totală a decidenților de la București. A decedat pe 12 ianuarie 1939, la Spitalul Filantropia. Pentru înmormântare (la „Belu") oficialitățile au ridicat din umeri: „Nu avem bani!" Momentul a atras apogeul rușinii naționale când Ambasada Italiei de la București, aflând de monstruozitate, a intervenit și a achitat toate taxele funerare, inclusiv slujba religioasă și sicriul.

In Memoriam: În 1995, la 135 de ani de la naștere, orașul natal Brăila, i-a adus artistei un deosebit omagiu, organizând un concurs internațional de canto, la inițiativa sopranei Mariana Nicolesco (din doi, în doi ani), iar, în 17 octombrie 2023, a fost dezvelită la Milano o placă memorială dedicată marii soprane, placă ce face parte din proiectul „Milano e Memoria", ca semn al prețuirii și al recunoștinței aduse marii soprane.

prof. **Ion SCARLAT**
Foto: Sursa Internet

„Știrile adolescenților"

Zilele dintre aici și acolo

Cred că adolescența este una dintre perioadele în care ne grăbim cel mai mult să ajungem în viitor. Așteptăm să terminăm liceul, să plecăm, să începem facultatea sau să descoperim ce vrem să facem cu viața noastră. Ne imaginăm atât de des cum va arăta acel „când", încât uităm uneori să fim atenți la zilele pe care le trăim acum. Iar timpul trece. Între o oră de curs și o conversație cu un prieten, între o alegere făcută cu emoție și un plan care se schimbă pe parcurs, începem să ne conturăm propriul drum. Poate că nu știm încă exact unde vom ajunge și e posibil ca unele lucruri să dureze mai mult decât ne-am fi dorit. Dar există o frumusețe aparte în această perioadă în care încă ne căutăm locul, cu toate visurile și întrebările pe care le purtăm cu noi.

Alexandra Mihaela MACACIN
Colegiul Național „Anastasescu"

Sfârșit de toamnă

Toamna este anotimpul meu preferat. Frunzele care își schimbă culoarea, vântul care adie, ploaia măruntă care cade pe asfalt și oamenii cu umbrele care ies la plimbare. Totul parcă este desprins dintr-un tablou. Noiembrie fiind ultima lună a acestui anotimp, iarna parcă începe să bată la ușă și să-și facă, puțin câte puțin, apariția. Însă frumusețea toamnei rămâne până când primii fulgi de zăpadă încep să apară.

Miruna Maria SÎRBU
Liceul Teologic Adventist „Ștefan Demetrescu"

Tehnologia – clipele pierdute?

Pentru unele persoane, tehnologia poate fi definită ca un templu de informații. Totuși, aceasta conține și o parte negativă. Anume, dependența. Adulții consideră tehnologia un obstacol, eu o asemăn cu un lacăt pus imaginației, deoarece apelăm la aplicații robotice „AI" pentru a realiza o simplă compunere.

Cu alte cuvinte, cred că nu doar a pus stăpânire pe voinţa noastră, ci ne fură şi momentele frumoase din viaţă fără să ne dăm seama.

Mihai HARIGA
Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu"

De ce iubim misterele?

De ce ne atrag atât de mult misterele? Poate pentru că ne trezesc imaginația și ne fac să privim lumea cu mai multă curiozitate. În jurul nostru există lucruri pe care nu le înțelegem pe deplin, iar necunoscutul ne îndeamnă să căutăm răspunsuri. Misterul poate fi întâlnit pretutindeni: în legendele vechi, în locuri uitate, în povești transmise din generație în generație sau în fenomene greu de explicat. Uneori, un loc aparent obișnuit poate ascunde o poveste fascinantă. Poate că misterele ne plac deoarece ne amintesc că lumea este încă plină de lucruri de descoperit. Fiecare întrebare fără răspuns poate fi începutul unei noi aventuri.

Gabriel Răzvan STĂNCOI
Școala Gimnazială „Zaharia Stancu"

Jurnal de călătorie

Vineri, 28 august 2026 - Cavnic, Maramureș. Ora 20:00 – A început programul cultural. În deschidere, au cântat membrii Clubului de Turism Creasta Cocoșului, după care Grupul Folk Cuarț și încă doi membrii ai clubului lor. După aceea, am urmat noi, Haiducii Munților. Am ales ca în prima seară să interpretăm un fragment din „Chirița" și alte câteva melodii pe care le-am considerat noi potrivite, vesele și antrenante. Se pare că mâine vom merge la Pietrele Șoimului și la Cascada Seacă, un traseu foarte ușor, aproape plimbare. Deocamdată, însă, ne concentrăm pe recitaluri. Așteptam demult ocazia de a asculta muzică așa, între cunoscuți.

Ana DUMITRU
Școala Gimnazială Nr. 82, București

Ce ar fi dacă…?

Orașul în care aș fi fost altcineva

Ce-ar fi dacă ai fi putut alege unde să te naști?

Trăim într-o lume împărțită de granițe trasate artificial, în peste 190 de state, locuite de peste 8 miliarde de oameni. Locul în care vii pe lume este, în esență, o loterie. Statistic, este mult mai probabil să te naști în China sau în India decât oriunde altundeva. Alții, prin simplă coincidență, ajung în așa-numita „lume occidentală" - nu neapărat un loc superior, ci unul mai generos cu resurse. Acolo, sănătatea și educația sunt adesea gratuite, șansele de a trăi în sărăcie scad considerabil, iar un pașaport din partea potrivită a lumii oferă libertatea de a călători aproape oriunde, fără bariere. Acest privilegiu, pe care mulți îl consideră de la sine înțeles, rămâne doar un vis îndepărtat pentru cei născuți în locuri precum Afganistan, Irak sau Siria - țările ai căror cetățeni au cel mai greu acces în restul lumii.

De ce ar trebui ca locul nașterii să decidă cine suntem? Cineva născut în lumea occidentală are șanse mici să cunoască sărăcia reală de-a lungul vieții. Cineva născut în lumea în curs de dezvoltare are șanse la fel de mici să ajungă cu adevărat prosper, indiferent cât de mult ar munci.

Punctul de pe hartă unde deschidem ochii ne este impus.

Și totuși, poate exact această întâmplare ar trebui să ne învețe ceva: recunoștința pentru ce avem nu ar trebui să se transforme niciodată în judecată pentru ce alții nu au primit. Norocul geografic nu este o reușită personală, este doar un punct de pornire. Ceea ce facem cu el - și cum privim spre cei care au pornit din alt loc - spune, de fapt, mult mai mult despre cine suntem cu adevărat.

Medeea Ioana ZOLTAN
Colegiul Național „Anastasescu"

Jurnal de student

Dorul de un trecut pe care nu l-am trăit

Există ceva paradoxal în felul în care generația noastră privește trecutul. Ne place să fotografiem cu aparate pe film, să ascultăm muzică pe vinil, să purtăm haine inspirate din anii '90 și să căutăm pe Pinterest imagini cu camere dezordonate, telefoane cu clapetă și seri petrecute fără notificări. Avem o fascinație pentru perioade pe care, în realitate, nu le-am cunoscut niciodată.

Dar cum poți să simți nostalgie pentru ceva ce nu ai pierdut niciodată? Nostalgia a fost asociată mult timp cu dorul după o perioadă din propria viață. Ne amintim de vacanțele din copilărie, de verile petrecute la bunici, de prietenii cu care nu mai vorbim sau de momente care, deși atunci păreau obișnuite, au devenit, între timp, amintiri prețioase. În cazul generației noastre, însă, nostalgia pare să fi depășit granițele experienței personale. Ne imaginăm anii '90 ca pe o perioadă mai autentică, în care oamenii se întâlneau fără să stabilească totul prin mesaje, fotografiau momente fără să se gândească la cum vor arăta pe Instagram și ascultau albumele preferate de la început până la sfârșit.

Iar trecutul are un avantaj pe care prezentul nu îl poate avea: îl cunoaștem deja. Privim în urmă prin intermediul imaginilor selectate, al poveștilor frumoase și al amintirilor idealizate. Nu vedem toate dificultățile unei perioade, ci doar fragmentele care au supraviețuit timpului. Cu alte cuvinte, comparăm un trecut filtrat cu un prezent pe care îl trăim în toate complexitățile lui. Iar acest prezent al nostru nu este tocmai ușor de înțeles. Trăim într-o perioadă în care schimbările se întâmplă rapid, tehnologia evoluează într-un ritm greu de urmărit, iar viitorul profesional și personal pare din ce în ce mai imprevizibil. Suntem încurajați să avem planuri, să fim productivi, să ne dezvoltăm constant și să profităm de fiecare oportunitate, în timp ce încercăm să ne dăm seama ce ne dorim cu adevărat.

Apoi, există o contradicție interesantă aici: ne folosim de cele mai noi tehnologii pentru a recrea o estetică a trecutului. Descoperim muzică veche pe TikTok și salvăm pe Pinterest imagini care surprind o perioadă în care aceste platforme nici măcar nu existau. Ne construim nostalgia cu ajutorul acelorași instrumente digitale de care, uneori, încercăm să scăpăm.

Totuși, nu cred că fascinația pentru trecut este doar o formă de evadare. Poate fi și o încercare de a ne construi propria identitate. Generația noastră a crescut într-un mediu în care tendințele se succed rapid, iar lucrurile care astăzi sunt populare pot deveni irelevante mâine. În acest context, întoarcerea la estetici și obiecte din alte perioade poate reprezenta o formă de a căuta ceva familiar, de a ne găsi repere și de a ne exprima individualitatea.

Nu este întâmplător nici faptul că ne atrag perioade diferite. Unii idealizează anii '90, alții începutul anilor 2000, iar alții au o fascinație pentru o epocă pe care au descoperit-o doar prin filme și muzică. Fiecare își construiește propria versiune a trecutului, în funcție de ceea ce simte că îi lipsește în prezent.

Poate că nu ne este dor de telefoanele fără internet, ci de ideea că nu trebuia să fim disponibili permanent. Nu ne este dor de fotografiile pe film în sine, ci de momentele pe care le fotografiem fără să ne preocupăm de reacțiile celorlalți. Nu ne este dor de o perioadă în care nu am trăit, ci de o anumită senzație de liniște, autenticitate și apartenență pe care o asociem cu ea.

În final, concluzia mea e asta: nu putem trăi în trecut, nici măcar în cel pe care ni l-am imaginat. Dar putem învăța să aducem în prezent lucrurile pe care le admirăm la el.

Poate că, peste douăzeci de ani, cineva va privi fotografiile noastre de astăzi, va asculta muzica pe care o ascultăm acum și va spune că și-ar fi dorit să trăiască în perioada noastră. Iar noi vom fi devenit, fără să știm, nostalgia cuiva.

Bianca TUTUNARU

„Natura urbană. Oxigen pentru Roșiori de Vede. Regenerare urbană Parc Nicolae Bălcescu”

Municipiul Roșiori de Vede implementează proiectul „Natura urbană. Oxigen pentru Roșiori de Vede. Regenerare urbană Parc Nicolae Bălcescu”, finanțat prin Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027, o investiție de peste 6,2 milioane de euro.

Pe o suprafață de 114.628 mp, parcul va beneficia de lucrări complexe de reamenajare, desfășurate pe parcursul a 24 de luni. Intervențiile prevăd refacerea și extinderea aleilor pietonale, modernizarea iluminatului prin sisteme hibride alimentate parțial cu energie solară, realizarea unui sistem inteligent de irigații cu colectarea apelor pluviale, precum și reabilitarea împrejmuirii și a mobilierului urban.

Totodată, vor fi amenajate noi spații de relaxare și socializare, un loc de joacă modern, un teren de sport multifuncțional și o mini-grădină botanică, iar skateparkul existent va fi reabilitat. Proiectul include și dotări moderne, precum toalete cu autospălare, cișmele cu apă potabilă și o stație inteligentă de încărcare solară.

Prin această investiție, Roșiori de Vede își asigură locul în rândul orașelor care utilizează infrastructura verde ca instrument de dezvoltare durabilă, creștere a calității vieții și modernizare urbană.

110 ani de la Șarja de la Roșiori de Vede

La 13/26 noiembrie 2026 s-au împlinit 110 ani de la Șarja de la Roșiori de Vede, unul dintre episoadele reprezentative ale campaniei militare românești din anul 1916 și o pagină importantă din istoria orașului și a cavaleriei române.

În contextul operațiunilor militare desfășurate în sudul țării, după trecerea la ofensivă a trupelor Puterilor Centrale, Escadronul 3 din Regimentul 5 Roșiori, comandat de căpitanul Constantin C. Corlătescu, a executat o șarjă împotriva forțelor germane aflate în sectorul Roșiorii de Vede. Acțiunea s-a desfășurat sub un puternic foc de mitraliere, pierderile suferite de escadron fiind deosebit de mari.

În cursul luptei au căzut la datorie căpitanul Constantin C. Corlătescu, comandantul escadronului, sergenții Zaharia Ion, Nacu Ion și Grigoraș Nedelcu, brigadierul Gheorghe Ion, precum și alți 40 de militari. Totodată, au fost uciși 81 de cai.

Desfășurat într-un moment critic al campaniei din toamna anului 1916, șarja Escadronului 3 a rămas în memoria contemporanilor și în istoriografia militară drept o expresie a spiritului de sacrificiu și a îndeplinirii datoriei militare în condiții extreme. Prin jertfa lor, roșiorii conduși de Constantin C. Corlătescu au înscris un capitol de onoare în istoria Armatei Române.

La mai bine de un secol de la aceste evenimente, Șarja de la Roșiori de Vede continuă să reprezinte un reper al memoriei istorice locale și naționale, evocând curajul și sacrificiul celor care și-au îndeplinit misiunea până la capăt.

Cinstire și recunoștință veșnică eroilor Șarjei de la Roșiori de Vede!

Finanțat de Uniunea Europeană

COPII ȘI PĂRINȚI. SPRIJIN LOCAL PENTRU PREVENIREA DEZINTEGRĂRII FAMILIALE
COD SMIS 327669

În cadrul proiectului „Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea dezintegrării sociale”, activitățile de socializare reprezintă

mult mai mult decât modalități de petrecere a timpului liber. Ele devin instrumente esențiale pentru integrarea copiilor în comunitate, dezvoltarea relațiilor sociale și consolidarea încrederii în sine. În familiile care traversează perioade dificile, aceste activități contribuie la prevenirea marginalizării și oferă fiecărui copil șansa de a se dezvolta într-un mediu sigur și echilibrat.

Prin joc, cei mici învață primele lecții despre colaborare, respect și responsabilitate. În jurul căsuței de păpuși sau în spațiul de joacă special amenajat, copiii descoperă bucuria interacțiunii și exersează, într-un mod firesc, roluri și situații întâlnite în viața de zi cu zi. Astfel, sunt stimulate empatia, spiritul de echipă și capacitatea de comunicare.

La fel de importante sunt momentele petrecute împreună la mesele comune. O gustare împărțită cu prietenii devine o lecție despre solidaritate, prietenie și acceptare. Într-un cadru primitor și lipsit de bariere, copiii învață să

împartă, să asculte și să construiască relații bazate pe respect reciproc.

Prin implicarea activă a părinților și a specialiștilor, proiectul „Copii și părinți. Sprijin local pentru prevenirea dezintegrării socialei” contribuie la întărirea legăturilor familiale și demonstrează că o comunitate unită, atentă la nevoile celor vulnerabili, reprezintă cea mai eficientă formă de prevenire a izolării și excluziunii sociale.

Consiliul Local a desemnat reprezentanții în consiliile de administrare și comisiile de evaluare ale unităților de învățământ

Consiliul Local a desemnat reprezentanții în structurile de conducere și evaluare ale unităților de învățământÎn ședința ordinară din luna octombrie, Consiliul Local al municipiului Roșiori de Vede a aprobat desemnarea reprezentanților săi în Comisiile pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC), precum și în Consiliile de administrație ale unităților de învățământ preuniversitar de stat și particular din municipiu, pentru anul școlar 2026-2027.

În Comisiile pentru Evaluarea și Asigurarea Calității vor reprezenta Consiliul Local: Laura Dragnea la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Sandu Croitoru la Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”, Ionel Ignat la Colegiul Național „Anastasescu”, Aurel Fierăscu la Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”, Adrian-Paulică Paraschiv la Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Marinel-Virgil Mitroi la Grădinița „Licurici”, Eugenia-Viorica Staicu la Școala Primară „Ștefan Ivăncică”, respectiv Gina Stăvărache la Școala Postliceală F.E.G. Education Roșiori de Vede.

Totodată, aleșii locali au aprobat și reprezentanții în consiliile de administrație ale

unităților de învățământ. La Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” au fost desemnați Ion Gogoi și Sorin-Florin Scarlat, la Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” Ionel Dincă și Camelia-Monica Udroiu, iar la Colegiul Național „Anastasescu” Marinel-Virgil Mitroi și Aurel Fierăscu. Pentru Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” a fost desemnat Florin Pîrvu, iar pentru Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”, Tudor Marin și Ionel Ignat. Din partea Consiliului Local, în Consiliul de administrație al Grădiniței „Licurici” va activa Alin-Ionuț Paraschiv, iar la Școala Primară „Ștefan Ivăncică” a fost desemnată Cristiana-Mirela Piper-Savu.

Prin aceste desemnări, administrația locală își exercită atribuțiile de reprezentare în structurile de management și de asigurare a calității din unitățile de învățământ, contribuind la buna desfășurare a procesului educațional și la consolidarea parteneriatului dintre școală și comunitate.

Consiliul Local a aprobat finalizarea a două investiții importante în domeniul managementului deșeurilor

În cadrul ședinței ordinare, Consiliul Local Roșiori de Vede a aprobat finalizarea a două proiecte finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR): realizarea a 31 de insule ecologice digitalizate și înființarea Centrului de Colectare a Deșeurilor prin Aport Voluntar (CAV).

Valoarea finală a proiectului privind insulele ecologice digitalizate se ridică la 2.512.215,30 lei (cu TVA), în timp ce Centrul de Colectare prin Aport Voluntar a fost implementat cu o valoare totală de 3.865.277,75 lei (cu TVA).

Cele două investiții contribuie la modernizarea sistemului local de gestionare a deșeurilor, la creșterea gradului de colectare selectivă și la îmbunătățirea protecției mediului în municipiul Roșiori de Vede.

Pagină realizată de **Gabriel ARGEȘEANU**

Moșteniri

MOȘ GERILĂ

„Moș Gerilă, toți îmi spun/ Că ești darnic și ești bun.” (Otilia Cazimir)

Pentru el, am învățat primele poezii din viața mea. Erau ultimii ani ai regimului comunist, dar nimeni din jurul meu, familie sau prieteni, nu bănuia nimic. Ne vedeam de viața și treburile noastre, fără să știm că cel pentru care ne pregăteam, uneori, un an întreg avea să iasă din scenă fără să fie plâns sau regretat de cineva. În decembrie 1989, ne-am despărțit nu doar de o epocă și un regim politic, ci și de Moș Gerilă, unul dintre cele mai reprezentative simboluri ale vieții în comunism. Îl așteptasem an de an să ne aducă cadouri, învățam poezii pentru el, îl așteptam cu bradul împodobit, și tremuram de emoție la gândul că Moș Gerilă poate afla de năzbâtiile și năzdrăvăniile noastre de peste an... Și totuși, cine a fost Moș Gerilă și care a fost rolul lui?

Imediat după instaurarea deplină a regimului comunist ateu, autoritățile au adus în casele și viețile românilor obiceiuri, reguli și personaje noi, importate din Uniunea Sovietică sau create special pentru societatea românească. Prin ele, românii trebuiau să se despartă de lumea veche, considerată obscurantistă, nedreaptă și asupritoare. Așa a apărut în casele noastre și Moș Gerilă, preluat de la sovietici, având rolul să ia locul lui Moș Crăciun. Mai exact, să îi facă pe români să uite de tradițiile liturgice ale Nașterii Domnului, una dintre sărbătorile centrale ale creștinismului. Afirmația că Moș Crăciun, ca figură și personaj popular, ar fi fost eliminat de Moș Gerilă este, însă, forțată și exagerată. Ne place sau nu, trebuie spus că Moș Crăciun, ca personaj al imaginarului colectiv, nu își câștigase încă un loc în sufletele românilor. Cu mici excepții, Moș Crăciun era necunoscut copiilor din acele vremuri. La țară sau în orașele mici, nimeni nu îl aștepta pe Moș Crăciun. E drept, el ajunsese și în România, însă doar în unele case ale clasei mijlocii sau a elitelor. La țară, în special, era practic necunoscut. Oamenii trăiau sărbătoarea Crăciunului conform datinilor și tradițiilor, dimensiunea liturgică a momentului fiind în continuare predominantă. A venit apoi Moș Gerilă și, pentru generații întregi de copii, el va întruchipa, în deceniile următoare, luna sărbătorilor de iarnă și a cadourilor.

Moș Gerilă a fost „cadoul” sovietic oferit românilor încă din primii ani ai regimului comunist. Va rămâne aici până în decembrie 1989, intrându-ne în case la fiecare sfârșit de an. Un personaj care ne-a însoțit, așadar, aproape jumătate de secol. Vrem, nu vrem, trebuie să recunoaștem că a avut succes, a fost o vedetă a epocii. Părinții asigurau decorul și atmosfera („pomul de iarnă” special împodobit), copiii învățau poezii pentru el și îl așteptau cu emoție să le aducă cadouri. Uzinele și întreprinderile organizau evenimente speciale dedicate lui Moș Gerilă, care, evident, venea cu daruri pentru copiii clasei muncitoare. Deși, uneori, băga spaima în cei mici, după o încruntare și câteva mustrări, oferea cadouri tuturor. Venea în seara de Anul Nou, de obicei înainte de începerea oficială a Revelionului, sărbătoarea centrală a sfârșitului de an. Sau cel puțin așa trebuia să fie programul oficial, pentru că, uneori, nerăbdarea copiilor îl aducea cu o zi sau două mai înainte. În unele familii, sosea chiar de Crăciun... dar de lipsit, asta e clar, nu lipsea!

Denumirea de „Moș Gerilă” vine din rusește, „Ded Moroz”(„Moș Ger”), fiind la origine un personaj mitologic dintr-un vechi basm slav. A fost preluat și adaptat de sovietici, care l-au oferit apoi cu generozitate țărilor pe care au încercat să le controleze cât mai eficient după Al Doilea Război Mondial. O perioadă, el s-a alăturat unei lungi serii de „Moși” tradiționali românești: Moș Nicolae, Moș Ene, Moș Martin și chiar Moș Crăciun... Gloanțele și colindele din decembrie 1989 l-au alungat definitiv din viețile noastre. Moș Crăciun s-a întors atunci printre români, iar Moș Gerilă a fost repede uitat. Anii au trecut, iar Sărbătoarea Crăciunului s-a comercializat până la isterie și desfigurare. Am început să uităm adevăratul Crăciun... iar când uităm, riscăm să ne trezim iarăși în case cu un nou Moș Gerilă.

Bogdan Ionuț COTRUȚĂ
Foto: sursa Internet

Pliculețul cu pelin

Transparență

Propun ca la toate evenimentele de fițe (nunți, botezuri, cumetrii, parastase, tăieri de moț sau ruperi de turtă) la care participă, în calitate de protagoniști sau invitați, cetățeni respectabili cu funcții de partid (nu contează culoarea politică) și unde este prezentă și presa, doamnele să-și prindă, cu un ac de siguranță de rochie sau de haina de blană, factura și chitanța cu prețul scris lizibil. Iar domnii, la fel, să pună o etichetă la cureaua ceasului elvețian.

❖

De câte ori administrația locală, prin reprezentanți, se laudă online cu realizări (nu foarte importante, ce-i drept), apare câte un ofuscat care întreabă (tot online) de ce nu s-a asfaltat până acum nu știu care fundătură din oraș. Păi astea sunt lucruri importante? Mai important este cine va ocupa postul de director de școală, de exemplu.

Propuneri de lectură:

Olivier Postel-Vinay – *Homo cretinus (Triumful prostiei – Zece remedii contra prostiei)*, Editura Broque Books & Arts, 2026

Mark Greif – *Opune-te la orice!*, Editura Alexandria Publishing House, 2025

Henry David Thoreau – *Nesupunerea civică și alte scrieri*, Editura Herald, 2021

Epictet – *Discurs viu*, Editura Seneca, 2018

prof. **Liviu NANU**

Zilele Mănăstirii Coșoteni, fosta Mănăstire Drăgănești

În data de 23 octombrie 2026, la Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” (Serdăreasa), s-a desfășurat cea de-a IV-a ediție a manifestării „***Zilele Mănăstirii Coșoteni, fosta Mănăstire Drăgănești***”.

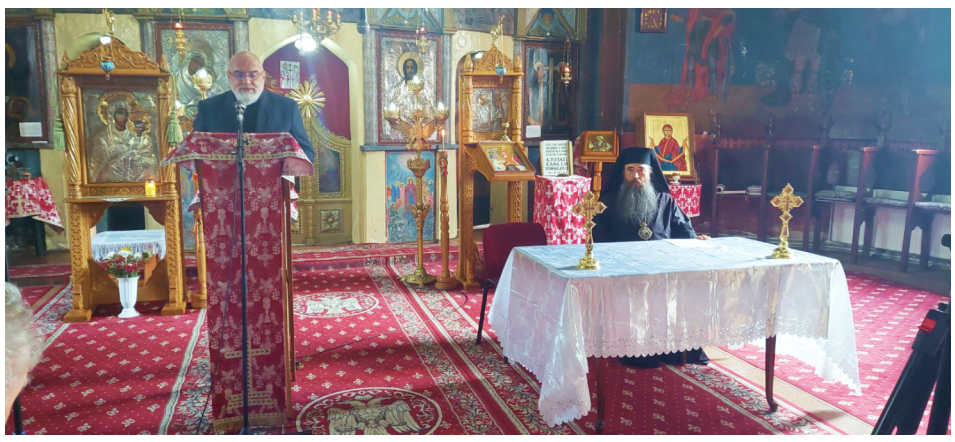

Evenimentul a fost dedicat unuia dintre reperele importante ale patrimoniului religios și cultural al județului Teleorman, un lăcaș de cult cu o valoare istorică și spirituală semnificativă, Mănăstirea Coșoteni, fosta Mănăstire Drăgănești.

Prima ediție a manifestării a avut loc în anul 2023, la inițiativa gl. lt.(r) dr. Valentin Becheru, președintele Asociației „Radu Grămăticul”, reprezentând începutul unui demers menit să readucă în atenția comunității istoria și importanța acestui vechi așezământ monahal.

Programul ediției din acest an a debutat cu o slujbă de Te-Deum, urmată de simpozionul „*Slujire și dăinuire*”, în cadrul căruia au susținut comunicări Preasfințitul Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului, și gl. lt. (r) dr. Valentin Becheru. Au fost abordate aspecte legate de trecutul Mănăstirii Coșoteni și de personalitățile care au contribuit la istoria sa, dar și de importanța credinței, a familiei și a educației religioase în formarea și menținerea identității spirituale a comunității.

Lucrările simpozionului au fost moderate de preotul Cătălin Păunescu, care a avut, alături de părintele protopop Mircea Ionescu, un rol important în organizarea manifestării și în coordonarea acestei întâlniri dedicate istoriei fostei Mănăstiri Drăgănești și patrimoniului spiritual al zonei.

Evenimentul a fost organizat de Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu”, structură a Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din cadrul Primăriei Municipiului Roșiori de Vede, în colaborare cu Episcopia Alexandriei și Teleormanului și cu Protoieria Roșiori de Vede.

Prin această ediție a *Zilelor Mănăstirii Coșoteni, fosta Mănăstire Drăgănești*, se continuă demersul de a readuce în atenția publicului istoria lăcașului monahal și de a promova patrimoniul spiritual și cultural al județului Teleorman.

muzeograf **Veronica COJOCARU**

Am primit la Redacţie

Constantin Noica. Întruchipări în prezent, autor, Stan V. Cristea, Editura Aius, Craiova, 2026 – neobositul istoric literar, Stan V. Cristea aduce, de data aceasta, în faţa cititorilor un volum dedicat filozofului Constantin Noica, personalitate care s-a aflat, după cum spune autorul, în centrul de interes al culturii româneşti, de-a lungul tuturor etapelor pe care acesta le-a parcurs, biografia şi activitatea publică, opera filosofică şi eseistică, cea publicistică şi de traducător şi editor oferind întotdeauna temeiuri pentru dezbateri şi controverse, pentru aprecieri şi contestări, mai mult sau mai puţin întemeiate. Un volum care-şi merită locul de seamă în biblioteca oricărui cititor.

În căutarea nefericirii, în continuare, autor, Ioana Drăgan, Editura TracusArte, Bucureşti, 2026 – un roman care trimite la lectură, în universul ficţional construit în jurul personajelor, ceea ce nu este rău. O ironie elevată, un umor insinuant şi discret, un stil aproape cinematografic, cu ruperi de ritm prin scurte scrisori, cu personaje pitoreşti prin vitalitatea lor, prin relaţia unei nefericiri trăite şi conştientizate omenesc, care oferă o lectură deopotrivă incitantă şi relaxantă, după cum ne asigură criticul literar, Ioan Cristescu.

ANIROL

„Ochiul poate fi păcălit, sufletul nu...”

Poveşti cu îngeri pentru îngeraşi, volumul 1 şi volumul 2, Legende Creştine, Ghicitori, Poezii, Probleme de Logică şi Perspicacitate, Jocuri, Pilde ortodoxe şi povestiri, cărţi pentru copii, pentru părinţi, pentru toate vârstele, „de la tineri isteţi la bătrâni înţelepţi” – un singur autor: Leon Magdan. Autorul, actorul, magicianul, profesorul de joacă, promotorul ideii de cunoaştere, de îmbogăţire a spiritului, omul care, într-o seară de octombrie, în sala Cinematografului „Modern” din Roşiori de Vede, a reuşit să atragă atenţia publicului spectator, să-l poarte din continent în continent prin magia poveştilor create cu ajutorul a două mâini dibace şi a unui spirit ingenios, ale căror umbre au luat forma multor animale din România, dar şi din lume, astfel încât să-i determine pe cei mici, nu doar la a privi umbrele minuţios proiectate pe ecran, ci chiar să participe la regulile jocului de cuvinte, iniţiat cu măiestrie.

Un spectacol, un profesionist care a demonstrat că ştie să dăruiască din tot ceea ce i-a fost pus în rucsac, atunci când a păşit în această lume: un zâmbet, o povaţă, un îndemn, o carte… O carte care, din zecile de cărţi scrise şi prezentate, a purtat o prefaţă semnată de remarcabila poetă Ana Blandiana, semn al autenticităţii, al seriozităţii şi valorii rolului pe care artistul şi l-a ales pentru a îl interpreta pe marea scenă a vieţii.

Florina CARVACI

Să mai citim puțin!

Liturghii în bibliotecă

Lumina Cuvântului și a cuvintelor

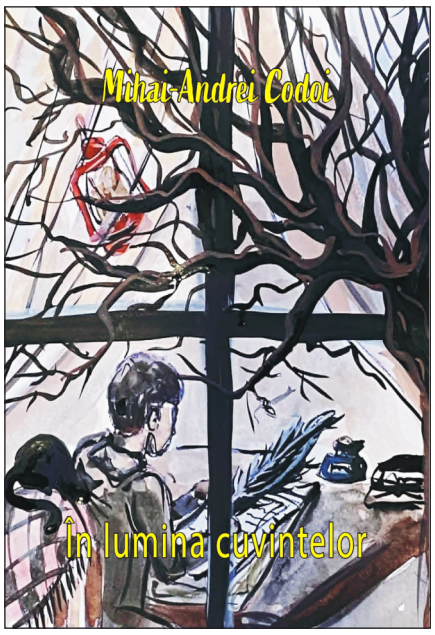

Universul imaginat și creat de Dumnezeu prin forța cuvântului Său, adică prin forța inegalabilă a dragostei Sale, cuprinde o puzderie de stele sau cum superb scrie Eminescu în *Epigonii*: „... văd nopți cetntind deasupră-mi oceanele de stele”. În aceste „oceane de stele”, unele strălucesc orbitor de la mii de ani-lumină depărtare, altele licăresc tainic, însă fiecare stea are rostul său și menirea de a lumina și birui întunericul. În acest sens, scriitorul Octavian Paler afirma, aducând în discuție un alt luminător, și anume o simplă lumânare: „Nu disprețui lucrurile mici; o lumânare poate face oricând ceea ce nu poate face soarele niciodată: să lumineze în întuneric.”

În lumea noastră civilizată, este uitată aproape întotdeauna forța de nezăgăzuit a cuvintelor, care ne pot schimba starea și conduce spre o finalitate care să aibă sens. Cuvintele au energia lor și, odată ce sunt rostite sau scrise, influențează covârșitor atât pe cel care le emite cât și pe cel care le receptează, în funcție de cum sunt folosite.

A veni și a te păstra în(tru) lumină, mai mult, *În lumina cuvintelor*, cum ne propune Mihai-Andrei Codoi, în cartea sa de debut, este o soluție soteriologică până la urmă întrucât te poți mântui numai prin credința în Cuvânt, adică în Dumnezeu, după cum aflăm și din primul verset al *Sfintei Evanghelii după Ioan*: „La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.”.

Așadar, cel ce zice cu smerenie „Slavă Ție, Sfinte Cuvinte, slavă Ție!” și se roagă să-i fie iertate păcatele, are din start o altă perspectivă, vede altfel lucrurile și este înarmat cu pavăza de lumină necesară pentru a birui întunericul din ființa sa și din jur.

Dacă la Dumnezeu, cuvântul era învestit cu funcția creației: „Și a zis Dumnezeu: «Să fie lumină!» și a fost lumină.” (*Facerea*, 1:3), omul nu poate decât să imite gestul creator al Divinității, rugându-se să primească lumina adevărului. În acest sens, să ne amintim numai ce afirma filosoful Petre Țuțea care considera că adevărul nu poate exista în absența lui Dumnezeu și că poate fi doar revelat: „Se spune că intelectul e dat omului ca să cunoască adevărul. Intelectul e dat omului, după părerea mea, nu ca să cunoască adevărul, ci să primească adevărul.”.

„Voi merge pe urmele pașilor lui Dumnezeu” ne mărturisește și poetul, care, deschizându-și scrisul către transcendent, accesează din start dimensiunea spirituală fără de care omul nu ar fi împlinit.

Dincolo de funcția lor de a restaura experiențele trecutului, altfel spus, de a pune în lumină adevărurile personale dobândite cu trudă, cuvintele mai au și rolul de a întemeia o lume, în cazul autorului nostru, o operă poetică, pe care nădăjduim să o vedem dezvoltându-se de la un volum la altul, păstrând în ea lumina harică a cuvintelor.

În cartea *În lumina cuvintelor* (Editura Castrum de Thymes, Giroc, 2026), de Mihai-Andrei Codoi, aflăm o voce distinctă în peisajul literar românesc care poate evolua numai prin aprofundarea temelor sale cultivate aproape obsesiv: timpul, memoria, iubirea, copilăria, credința, precum și relația dintre cuvânt și supraviețuire.

În final, adresez atât autorului, cât și nouă, cititorilor cărții sale, umilul îndemn de a rămâne în lumina cuvintelor și în lumina slavei lui Dumnezeu! Amin!

prof. **Cristian Gabriel MORARU**

Lecturi în lumină

Bogdan Ionuț Cotruță, „*Cioburile apașului*”

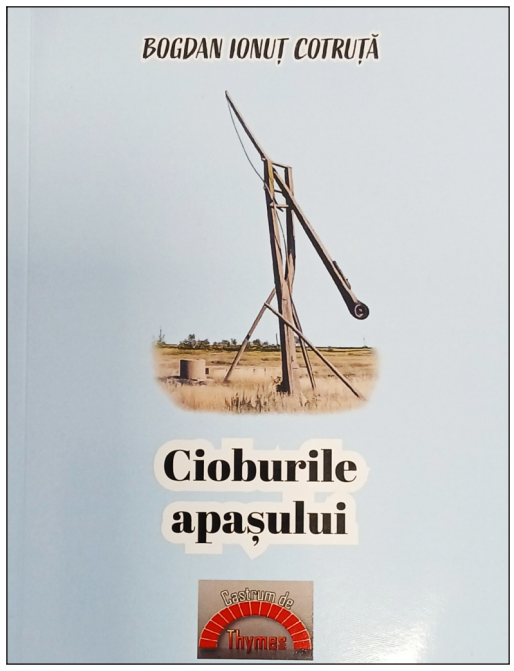

În vara anului 2026, Bogdan Ionuţ Cotruţă îşi vede împlinit unul din visurile sale, acela de a fi strâns într-un volum creaţiile lirice, scrise în timp, multe dintre ele publicate în prestigioase reviste literare.

Cu un an în urmă, în 2025, a editat cartea „Portretul unui cărturar: Prof. Marin Gh. Cazacu (1925-2014)”, un pios omagiu adus profesorului din oraşul Zimnicea, care a slujit o viaţă întreagă, de la catedră, limba şi literatura română.

Cartea de versuri „Cioburile apaşului” a apărut la Editura Castrum de Thymes, în urma câştigării concursului de debut în poezie pentru volum în manuscris, concurs organizat anual de cunoscuta editură bănăţeană. Cu o prefaţă semnată de scriitorul Daniel Luca, directorul editurii, şi cu o postfaţă a criticului şi istoricului literar, Cristian Gabriel Moraru, cartea „Cioburile apaşului” se deschide cu poezia „Inscripţie pe un început”, o autentică „ars poetica”, autorul concentrând, în ultimele două versuri, un concept existenţial, călăuzitor: „fără adevăr nu există metaforă/ fără metaforă nu există viaţă”. Poemele volumului nu poartă fiecare un titlu, ci sunt numerotate cu cifre romane, fapt ce conferă întregului conţinut un aer de continuitate, de flux fără început şi sfârşit.

Titlul însuşi al volumului este o metaforă, autorul lăsând la latitudinea cititorului decriptarea acesteia. Am convingerea că fiecare dintre noi suntem un fel de „apaş”. Suntem trecători prin viaţă, iar ceea ce lăsăm în urmă constituie dovezi ale identităţii noastre: frânturi de gânduri, zbateri lăuntrice, urme palpabile în ţărâna timpului, creaţii personale în funcţie de harul cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, când am venit pe lume... Metaforic vorbind, nişte însemne proprii, „cioburi”, cum le cataloghează poetul, ce vor fi sau nu pe placul tuturor. Chiar dacă unii nu se vor bucura de ele, pentru poetul Bogdan Ionuţ Cotruţă acestea rămân „risipite.../ în calea drumeţilor/ la margine de drum/ sfărmate de copitele cailor”. Ele „vor lumina doar zorii/ serilor/ ca un ecou” (II).

Tristeţea, sentimentul care răzbate din numeroase poeme ale volumului, se naşte din viziunea poetului asupra unor aspecte ale realităţii vremurilor pe care le trăim: lipsa de umanism, distrugerea naturii înconjurătoare, îndepărtarea de credinţă, absenţa empatiei, neputinţa omului de a se mai bucura de frumuseţile vieţii...

Deşi sunt multe poezii triste în acest volum, cuvintele poetului luminează, pentru că B. I. Cotruţă scrie dintr-o iubire foarte mare. Este ştiut faptul că fiecare om are rana lui nespusă, are plânsul individual, îşi poartă propria povară, dar cuvintele sunt folosite cu atenţie, direcţionate spre lumină. Poetul are la îndemână „cioburi/ fărâme şi resturi/ dintr-un banchet care nu a mai avut loc”(VII). Aceste „cioburi de ieri şi de azi/ crăpate, zgâriate, zdrobite,/ colorate,/ amânate...”, de care a încercat să se despartă, pentru că îi îngreunau mersul la drum, sunt totuşi vegheate de un înger care nu le lasă să se risipească. (XIV).

Starea de linişte constituie o raritate a vremurilor pe care le parcurgem. Nimeni nu mai are timp de citit cărţi din care să înveţe ceva. De altfel, astfel de cărţi nici nu se mai scriu, fiindcă omenirea are alte priorităţi. Tot pământeanul aleargă după câştigul material, confirmarea unei poziţii, un statut social privilegiat... şi uită că are nevoie de altceva: de linişte, de visare, de creaţie, de tot ce e frumos... Vom găsi exprimată această idee în versurile: „cândva, oamenii citeau/ cărţi care te învăţau/ suferinţa şi moartea./ acum nimeni nu mai scrie/ şi nu mai citeşte/ astfel de cărţi.../ nu mai au căutare.” (V).

Viaţa văzută precum „Clipa prea repede/ Ce ni s-a dat” este surprinsă în câteva poeme, cel cu numărul XLV părându-mi-se antologic: „N-avem timp să învăţăm/ să ne obişnuim cu viaţa./ când în sfârşit înţelegem,/ este prea târziu/ suntem în întârziere/ trebuie să ne facem bagajul./ şi ce păcat!/ tocmai când învăţasem/ zâmbetul să-l zâmbim,/ privirea s-o ascultăm.../ strângem în grabă/ câteva amintiri/ şi gata,/ asta a fost/ tot.”

B. I. Cotruţă posedă un viguros sentiment de optimism, în ciuda faptului că unele teme ale poemelor sale sunt luate din lumea plângerii. Iată, spre exemplificare, poemul XLI: „împrejurul meu, Timpul spumegă/ ducând cu el oameni şi vieţi/ fără morminte./ eu privesc de pe mal/ un cer doar al meu/ şi vă trimit din când în când/ cărţi poştale/ care nu ajung niciodată/ la destinaţie.”

Iubirea, sentimentul suprem fără de care nu ar exista viaţa, arde sufletul şi trupul ca o rană divină. Dăruirea totală necesită jertfă: „prima iubire e ca prima ţigară/ de asta, iubirea şi fumatul/ trebuie învăţate pe cont propriu. //... lasă iubirea să te omoare/ până la filtru,/ până îţi va arde degetele şi buzele/ şi tot./ las-o să te transforme/ în scrum.” (XXVII).

Poezia anotimpurilor este şi ea prezentă în câteva poeme. Sosirea toamnei îi prilejuieşte autorului rememorarea unei iubiri mai puţin împărtăşite: „frunzele copacilor îngălbenesc/ ca în prima noastră toamnă/ nu voi înţelege niciodată/ de ce visezi şi aştepţi/ alt anotimp/ nu voi înţelege niciodată/ de ce ai atâta nevoie/ de primăvară.” (VIII).

Poetul dialoghează cu elemente din natură: cu ploaia: „ies afară să caut toamna/ întunericul fără umbre/ doar ploaia îşi aminteşte/ am întrebat ploaia/ unde e toamna?/ dar atunci ploaia a tăcut” (XVIII); dialoghează cu vântul, cu timpul, iar în zilele sale bune se încălzeşte la „soarele copilăriei” (XLIV).

În multe dintre poemele cuprinse în volumul „Cioburile apaşului”, poetul Bogdan Ionuţ Cotruţă îşi îndreaptă atenţia asupra sinelui, dar şi asupra semenilor, aflaţi în zbaterile vieţii. Poezia sa devine astfel un arc de lumină dumnezeiască, ce se răsfrânge şi asupra celui care îi citeşte versurile. Toată durerea lumii şi toată mângâierea cerului sunt concentrate în „Cioburile apaşului”.

Citiţi poezia lui Bogdan Ionuţ Cotruţă! Pentru frumuseţe, autenticitate, iubire, visare, trăire întru credinţă... nu e niciodată prea târziu!

prof. **Domniţa NEAGA**
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Meridiane critice

OCTAVIAN GOGA LA GAZETA „ROMÂNIA” (I)

Precocitate și șansă la doi poeți ardeleni din prejma Sibiului, Octavian Goga și Lucian Blaga, ambii la 24 de ani cu un debut editorial fulminant – practic, volumul carierei – *Poezii*, 1905, respectiv, *Poemele luminii*, 1919, dobândind celebritatea, iar la maturitate onorurile de academicieni. Primul dintre ei, animat de idealuri naționale – reunirea tuturor teritoriilor românești, inclusiv din afara țării – se va aventura spre gazetărie, fie în calitate de colaborator, fie de redactor ori fondator de publicații, la doar 21 de ani, în orașe diferite, Budapesta, „Luceafărul”, 1902, la Sibiu, „Țara noastră”, 1907, și la Iași, „România”, 1917, plus altele la Paris, București, atât singur, cât și cu prieteni...

Multe din aceste articole au fost strânse în volume ca *Mustul care fierbe*, 1927; *Strigăte în pustiu*. *Cuvinte din Ardeal într-o țară neutrală*, 1915...

Ca și alți colegi de breaslă, odată cu declanșarea Primului Război Mondial, în 1917, din patriotism, bardul de la Mircești s-a înrolat în armată tocmai în Dobrogea, însă soarta l-a avantajat ferindu-l de tirul gloanțelor și obuzelor inamice, nu și pe orfanul și traumatizatul Camil Petrescu...

A fost ambiția și decizia generalului Prezan de a înființa un ziar militar, „România”, în capitala Moldovei tradiționale cu profesioniști, oficiosul Biroului de Propagandă al Armatei, care să oglindească nu doar latura sângeroasă, cumplită, tragică, ci și elemente de strategie, diplomație, europenism, cultură, sensibilitate..., adică și altceva, fapte, evenimente/ întâmplări fără trupuri despicate, mutilări, amestec de imagini naturaliste din realism și verism italian…

Tocmai de aceea, comandantul cu vederi intelectuale și mediatice i-a scutit de vătămări pe Goga, Sadoveanu, Topârceanu, Blaga... și i-a convocat la sediul publicației menționate, în ale cărei coloane fostul „poet al pătimirii noastre” va publica 46 de articole, încercând să se erijeze în cronicar descriptiv, analitic și sintetic pe o temă generoasă și gravă – războiul.

Spre biruință[1] are ca puncte nodale armata, glia, libertatea, țăranul, credința și revelează antiteza realitate (dușmanul nemilos, ateist) și visul ca Ardealul să-și redobândească independent și să se alipească la patria-mamă: „S-ar părea că suntem în mrejele unui vis și că toate câte se petrec astăzi în jurul nostru sunt arătări fugace din vremuri de demult.”[2] Cert este că „vrăjmașul a călcat hotarele țării, jumătate din pământ, sub copitele cailor…”[3]

În *Crimă și pedeapsă,*[4] generalul Alexandru Socec, comandant a 15.000 de soldați, a fost condamnat la cinci ani de muncă silnică pentru fuga de răspundere, gafe militare și strategii nepatriotice, semn că „există căderi și urcușuri în societatea românească.”[5]

Ei, ziariștii și creatorii, se simt responsabili în fața adevărului, nimic nu trebuie subestimat, poetizat în exteriorul realului, ci întotdeauna să primeze adevărul, căci pagina scrisă la gazetă nu se convertește în literatură, poate, cel mult să aibă reflexe/ reverberații artistice: „Ne simțim mai disciplinați în judecarea adevărului, mai pătrunși de conștiința datoriei și mai plini de pietate pentru sângele care se varsă acolo pe front. Concepția vitejiei primește o nouă semnificație atunci când înțelegem cu toții că stigmatul crimei așteaptă pe vinovat.”[6]

La sicriul unei idei[7] – „România”, nr. 4, dum., 5 febr. 1917 – înfierează cultul federalismului propovăduit și de Aurel Popovici, ziarist și om politic, când admirator al Austriei, când unionist: „Spirit erudit, acest Popovici își clădea doctrina pe îndrumările individuale ale împăratului de mărire...”[8]

Cu siguranță că structura armatei române a fost și a rămas una rurală – se sublinia în articolul *Către țăranii soldați*[9]. Doar această străbună clasă socială are „fruntea limpede”, mai ales ea posedă viziune ostășească, curaj și o dragoste fierbinte față de glie: „Voi sunteți cei mulți, voi ați dat cu adevărat și sângele și puterea... Voi care ați umplut golul tranșeelor și nu mai încăpeți în plinul spitalelor, soldați ai neamului; la voi e toată nădejdea de mâine...”[10]

Urmează o definire caustică a armatei austro-ungare: „o adunătură pestriță de nemți, unguri și turci e mai crudă ca fiarele din apocalips și mai înfometată decât lăcustele. Ei taie limba prizonierilor români, ei despoaie toate satele din Muntenia, neamțul cără la el acasă toată truda agonisită de noi.”[11]

Se observă că se demitizează eroismul și impecabilitatea armatei germane. Îmbărbătarea în război capătă nuanțe religioase și apocaliptice: „Treziți-vă sufletul întărâtat cu ura neagră a pământului vostru batjocorit și gătiți-vă de nunta morții (oximoron) cea adevărată, nunta vieții și a izbăvirii...”[12]

Este injust că legea o fac aici „lifte spurcate” care „se lăfăiesc astăzi”. Cu *Trădătorii*[13] – „România, anul I, nr. 9, vineri, 10 febr. 1917, se revine la același caz Generalul Alexandru Socec.

În acest articol se schițează portretul unui om însemnat, dar decăzut din funcții, ca urmare a greșelilor impardonabile și, după unii acuzatori feroci, el ar fi sabotat țara, aducând incalificabile prejudicii. Paloarea, mersul lent și privirea încețoșată sunt elemente/ ingrediente/ componente ale disperării, ale conștientizării că reculul înseamnă infinit de puțin și că sentința cea dură este una singură, dramatică sau tragică. Detașat de situație, jurnalistul cel drept pare neiertător, nu acordă nicio picătură de generozitate, pledând pentru sancționarea celor ce au greșit. De astă dată, dogma creștină nu mai este fiabilă.

1 Articol publicat în vol. *Ne învață Mărășeștii*, Ed. Junimea, Iași, 1983, pp. 69-70
2 Ibidem, p. 69
3 Ibid., p. 69
4 Articol publicat în op. cit., pp. 70-71
5 Ibidem, p. 70
6 Ibidem, p. 71
7 Articol publicat în op. cit., pp. 72-73
8 Ibidem, p. 73
9 Articol publicat în op. cit., pp. 73-74
10 Ibidem
11 Ibidem, p. 74
12 Ibidem
13 Articol publicat în op. cit., pp. 75-76

- va urma -

prof. dr. **Iulian Bitoleanu**

Lecţia de istorie ○ Lecţia de istorie

Oameni care au fost

Doctorul Horia N. Popescu

Există oameni ce creează legende care, prin destinul lor devin modele, mai apoi repere, iar în final, un mit extraordinar. Povești emoționante, destine puternice a căror traiectorie este mai mult decât fascinantă, sunt peste puterea umană de înțelegere, prin forța pe care o emană. Poate că în fiecare colț de lume există oameni care se încăpățânează să lupte cu destinul și poate că foarte mulți dintre ei rămân anonimi. Poate că modestia lor este, în sine, secretul supraviețuirii. Cine știe câte alte destine asemănătoare cu cel al doctorului Horia N. Popescu, există în lumea asta largă. Ceea ce te impresionează atunci, când vezi o astfel de poveste, este faptul că te regăsești într-un fel sau altul în mijlocul ei.

Doctorul Horia N. Popescu s-a născut la 26 noiembrie 1912, în comuna Suhaia, județul Teleorman, într-o familie relativ înstărită. Au fost patru copii. Maria, mama, era casnică, iar tatăl, Nicolae, de câteva ori primar al comunei (în funcție de alternanța la putere a partidelor politice). Studiile primare și gimnaziale le urmează în comună, apoi studiile liceale le urmează la vestitul liceu „Alexandru Lahovary" din Râmnicu Vâlcea, unde se formează ca intelectual și capătă bagajul de cunoștințe necesar abordării învățământului universitar. Documentele liceului, păstrate în arhivă, vorbesc despre un elev foarte sârguincios, dar și deosebit de înzestrat, mai ales în domeniul științelor exacte. Cu rezultate foarte bune, încheie studiile liceale și obține Diploma de Bacalaureat în vara anului 1932.

În toamna anului 1932, devine student al Facultății de Medicină din cadrul Universității „Regele Ferdinand" din Cluj. Încă de la începutul studenției, a avut șansa întâlnirii cu personalități de primă mână în medicina românească și, de-a lungul anilor de studii, a fost studentul celebrilor profesori și medici: Iuliu Hațeganu, Victor Papillian, Iuliu Moldovan, Valeriu Bologa-Goia și alții de aceeași valoare. Aceștia l-au sprijinit dezinteresat, văzându-l responsabil și direct interesat nu numai de activitățile cotidiene studențești (cursuri, seminarii), ci și de cercetări de laborator și sala de operații.

Modest, echilibrat și școlit îndelung și cu multă răbdare, după șase ani de studii, în 1938, Horia N. Popescu obține diploma de „Licență în medicină și chirurgie", cu o notă mare, care l-a plasat în primele locuri ale absolvenților seriei. Din 1938 până în 1942, a fost doi ani preparator și apoi doi ani asistent universitar la catedra de Histologie și Embriologie a Facultății de Medicină din Cluj. Sobru, reticent, chiar întunecat la vorbă și atât de metodic, de exact, încât, mai că „enerva" interlocutorul, structurat în cultul sistemului și sintezei, tânărul asistent universitar avea ceva din simplitatea personalului clasic. Uimitoare această senzație de ordine, de fermitate a scopului, dincolo de orice ostentație. Un fel de demiurgie care-i conferea o aură cvasisacrală.

În 1942, este concentrat ca medic militar, în Regimentul 21 Infanterie, și a participat în această calitate în campania din Rusia sovietică, la Est de Nistru. La încheierea războiului, în 1945, este, pentru o scurtă perioadă, medic chirurg la Spitalul Așezămintelor Brâncovenești din comuna Cervenia, județul Teleorman. (1 iulie 1942-1 decembrie 1943). Funcționează apoi câteva luni la spitalul din Turnu Măgurele. Începând cu 12 februarie 1944, conform Deciziei Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale Nr. 67.755/10 februarie 1944, este încadrat la Spitalul Unificat din Roșiorii de Vede, ca medic secundar. Director al spitalului era medicul chirurg, Ștefan Noica, care l-a primit cu multă bunăvoință și au lucrat împreună la secția chirurgie. Ulterior, după câțiva ani, înființează secția de obstetrică ginecologie, a spitalului, unde va desfășura, până la pensionare o strălucită activitate.

Onest și scrupulos în tot ce a făcut, doctorul Horia N. Popescu verifică de mai multe ori fișele de observație ale bolnavilor, înainte de a le face cunoscute celorlalți medici din secție. Nu se grăbea să pună diagnostic înainte de a fi convins că tot ce se afirmă corespunde realității. Era bun și prietenos. Avea încredere în om, în puterile lui creatoare, în posibilitățile de a-l educa. Era modest și ura reclama și diletantismul. Modestia, omenia, bunătatea sufletească au constituit dintotdeauna caracteristicile esențiale ale doctorului Horia N. Popescu. Este de înțeles că un om cu astfel de structură sufletească nu putea rămâne străin la durerile și suferințele celor mulți.

Apreciat de colectivitate și de organele de conducere ale Direcției Sanitare a regiunii București, doctorul Horia N. Popescu a fost numit director al Spitalului Unificat Roșiorii de Vede, funcție pe care a onorat-o mai bine de opt ani. A fost un exemplu de conștiinciozitate în îndeplinirea îndatoririlor lui. Sosea în fiecare zi la ora 5 dimineața la spital, examina cu meticulozitate, zilnic, pe fiecare bolnav din secție, arătând prin întreaga sa atitudine și înfățișare compasiune și înțelegere pentru suferințele bolnavului. Era harnic, muncitor și nu-și îngăduia decât rareori clipe de răgaz. Își petrecea timpul printre bolnavi, în sala de operații, în laborator, în bibliotecă sau în biroul administrației spitalului. Munca lui ajunsese excesiv de intensă. Deseori, pleca seara târziu descurajat de la spital și își relua a doua zi, cu și mai mare intensitate, eforturile, căutând să aplice noi metode de tratament, rezultate în bună parte din bogata experiență personală. Sensibil la suferința umană, își încorda toate puterile pentru a ajuta, în măsura posibilităților lui, pentru a alina suferințele poporului cauzate de legiuirile comuniste.

Doctorul Horia N. Popescu a avut tăria și curajul să rămână fidel convingerilor și să nu cedeze în fața greutăților. Atitudinea lui hotărâtă, devotamentul său pentru susținerea și respectarea intereselor populației nevoiașe, eforturile pe care le-a depus pentru asigurarea unei asistențe medicale reale, în condițiile în care dispunerea și dragostea lui pentru oameni, au făcut ca oamenii, bolnavii, să-i acorde o încredere nețărmurită. A fost iubit și respectat de muncitori, de țărani și oameni simpli, alături de toți ceilalți roșioreni.

Bărbat frumos, totodată elegant, cu un comportament de o remarcabilă finețe, impunându-se printr-o politețe reală, nu cosmetică, doctorul Horia N. Popescu a fost un model al bunelor maniere, care distona adesea cu cei din jur. Discursul său clar, cu o retorică, dar și o prozodie remarcabile, prezente în vizita medicală, într-o adunare științifică ori mondenă sau într-un cabinet de consultații, era totdeauna un eveniment profesional și totodată cultural.

Ar mai trebui amintite stilul său cald, sincer de abordare a pacienților, vorba convingătoare, argumentația rațională, luminatoare de spirit. Știa să insufle încredere și optimism. Toate aceste calități se îmbinau armonios cu un bogat fond de cultură extramedicală, de filozofie, artă și literatură, prin ale căror valori știa să privească realitățile vieții cotidiene.

Doctorul Horia N. Popescu a trăit cu groază în regimul comunist, simțindu-se hăituit continuu, vizat și suspectat, deși a fost în permanență înconjurat de prieteni, cunoscuți și rude. Dumnezeul său a fost „bolnavul", pe care l-a servit necondiționat la orice oră din zi sau noapte, până în toamna anului 1977, când s-a pensionat. Doctorul Horia N. Popescu a iubit bolnavii, copiii, muzica, animalele și călătoriile. A murit într-un accident stupid de automobil, în decembrie 1977. Este înhumat în Cimitirul Municipal aflat pe strada Stelian Popescu.

Pentru cei care l-au cunoscut, dr. Horia N. Popescu a fost un adevărat „Om", în înțelesul dictonului străvechi românesc, iar strălucirea sa va dăinui. Intrând prin fapte și caracter în galeria marilor personalități roșiorene, figura și amintirea sa radioase vor lumina calea multor generații, animate de aceleași nobile idealuri.

prof. **Argentin St. PORUMBEANU**

Foto: arhiva personală a autorului

Titi Creastă (1925 - 2026), meșterul de haine

Există locuri în oraș care adăpostesc nu doar simple clădiri, ci adevărate capsule ale timpului, martore tăcute ale vieților noastre, ale eleganței de altădată și ale unor vremuri în care lucrurile se făceau cu temei și cu suflet. O astfel

de poveste este cea a croitoriei lui Ti ti Creastă, un nume care, în acest oraș, continuă să rezoneze în memoria multor generații.

Privind micul atelier cu obloane primitoare și plăcuțele măcinate de vreme pe care stă scris cu mândrie „Casa de Modă Creastă – Croitorie bărbătească și de damă", parcă mai poți simți și astăzi mirosul inconfundabil de stofă, de cretă de croitorie și de haine apretate sub talpa fierului de călcat cu cărbuni.

Nea Titi n-a fost doar un simplu meșter. A fost un adevărat arhitect al eleganței locale. Peste pragul atelierului său a trecut un oraș întreg: miri veniți să-și croiască primul costum de ginere, părinți care își pregăteau copiii pentru serbări, bunici ținându-și nepoții de mână și tineri aflați în căutarea hainei perfecte. Cu ochelarii coborâți pe nas și cu centimetrul de pânză mereu atârnat după gât, Titi Creastă lua măsurile cu o precizie desăvârșită.

Pentru el, fiecare bucată de material era o pânză prețioasă, iar fiecare client, un om căruia trebuia să-i ofere încredere și distincție. Nu îmbrăca doar trupuri, ci modela aparențe și întărea respectul de sine. Cine ieșea din croitoria lui pășea altfel pe stradă, cu spatele drept și cu mândria omului care se simțea bine în propria haină.

Astăzi, plăcuțele ruginite și zidurile îmbătrânite de sub umbra copacilor par să mai păstreze ecoul foarfecilor care tăiau odinioară tipare. Dar amintirea lui Titi Creastă rămâne vie în memoria orașului, ca simbol al unei epoci în care munca era făcută cu măiestrie, cinste și dragoste de oameni.

Gabriel Argeșeanu

Poezie nouă și muzică veche în Curtea Moromeților

Curtea Moromeților din Talpa a devenit, pentru câteva ore, capitala culturală a Teleormanului, găzduind evenimentul „Poezie nouă și muzică veche în Curtea Moromeților", proiect inițiat de scriitorul Ștefan Mitroi și desfășurat în spațiul creat de

regizorul Stere Gulea pentru filmările la „Moromeții".

Sub cerul limpede al câmpiei teleormănene și în atmosfera care păstrează farmecul lumii lui Marin Preda, publicul s-a întâlnit cu literatura contemporană și cu valorile culturii tradiționale într-un dialog firesc între trecut și prezent.

În prima parte a manifestării, scriitorul Cristian Pătrășconiu a prezentat câteva dintre cele mai importante nume ale literaturii române contemporane, invitați de marcă ai evenimentului: Varujan Vosganian, Horațiu Mălăele, Ștefan Mitroi, Daniel Chifu și Daniel Cristea-Enache. Dialogurile purtate cu aceștia au oferit publicului prilejul unor reflecții despre literatură, memorie și rolul culturii într-o societate aflată într-o continuă schimbare.

În partea a doua a întâlnirii, la invitația lui Cristian Pătrășconiu, Gabriel Argeșeanu a recitat poemul „Moromețiana I", semnat de Dumitru Vasile Delceanu, după care a prezentat programul artistic susținut de Ansamblul „Burnasul" și i-a invitat la microfon pe apreciații poeți teleormăneni prezenți la eveniment pentru a da glas propriilor creații: George Băicoianu, Iulian Bitoleanu, Florina Carvaci, Stan V. Cristea, Tudor Matreșu, Cristian Gabriel Moraru, Nicoleta Milea, Domnița Neaga și Liviu Nanu.

În județul care l-a dat literaturii române pe Marin Preda, poezia și muzica tradițională și-au găsit locul firesc. Pentru cei prezenți, timpul a părut să curgă altfel, iar locul să redevină o punte între memoria satului de odinioară și sensibilitatea contemporană.

Mai mult decât un simplu eveniment cultural, întâlnirea de la Talpa a demonstrat că literatura are încă puterea de a aduna oameni în jurul valorilor autentice și de a menține vii legăturile dintre locuri, comunități și identitate. A fost, în esență, expresia dragostei lui Ștefan Mitroi pentru cuvânt și a respectului său pentru rădăcinile acestui pământ.

Casa și curtea din Talpa recreează atmosfera gospodăriei Moromeților din Siliștea-Gumești, așa cum a fost ea imaginată pentru ecran de regizorul Stere Gulea. Tocmai de aceea, numeroși participanți și-au exprimat speranța ca astfel de manifestări culturale să poată fi organizate, în viitor, și la Siliștea-Gumești, în spațiul legat direct de biografia și memoria marelui scriitor.

Există deja preocupări și demersuri pentru salvarea și valorificarea patrimoniului cultural asociat numelui lui Marin Preda, iar această dezbatere rămâne una de interes pentru viața culturală a județului și pentru toți cei care consideră că memoria unui mare scriitor trebuie păstrată prin fapte și proiecte durabile.

Materializarea evenimentului a fost posibilă datorită implicării Consiliului

Județean Teleorman, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, instituții care au înțeles că patrimoniul cultural nu se conservă doar în paginile cărților, ci și prin viața pe care o primesc locurile încărcate de semnificație. Astfel de proiecte demonstrează că literatura poate ieși dintre coperți și se poate întoarce acolo unde s-a născut: în comunitate, printre oameni.

Într-o vreme în care graba pare să acapareze totul, întâlnirea de la Talpa a oferit o lecție de normalitate culturală: aceea că poezia, muzica și memoria pot sta la aceeași masă și pot reda unei comunități sentimentul apartenenței la o poveste care merită dusă mai departe.

Marin Spălățelu-Balaci

„Tradiții de ieri și de azi”

- continuare din pag. 1

Nanu, Marian Chivu, Leea Macacin, elevă la Colegiul Național „Anastasescu”, Iulian Bitoleanu, publicistul Gabriel Argeşanu, Mitică Dinu, Olimpia Popescu, doi iubitori ai culturii roşiorene, precum şi membrele Atelierului de Creaţie şi coordonatoarea acestuia, Monica Tuinete.

O seară care ne aminteşte, aşa cum spunea şi publicistul Aurelia Bărbuţ, că „tradiţiile rămân vii atunci când le facem loc în viaţa noastră, când le povestim copiilor şi când găsim răgazul de a ne aduna”.

Tehnologic „Anghel Saligny”, şi a făcut inimile să vibreze artistul Tedy Stîngă.

Evenimentul, organizat de Primăria Municipiului Roşiorii de Vede, prin Serviciul de Cultură, Educaţie, Creaţie şi Sport, moderat de Aurelia Bărbuţ, şef SCECS, a lăsat în memoria celor prezenţi şi emoţia poeziei, frumuseţea tradiţiilor, de la împodobitul pânzei cu acul la depănatul firelor, precum şi poveştile unor oameni care, deşi nu mai sunt, continuă să existe prin cei care i-au cunoscut. Au făcut posibil acest lucru poeţii: Florina Carvaci, Domniţa Neaga, Liviu

O zi de toamnă - între istorie, credinţă şi artă

- continuare din pag. 1

descoperim amploarea și frumusețea acestui edificiu. Alături de numeroși vizitatori, români și străini, ne-am oprit în fața unui loc impunător, care ne-a oferit un răgaz de reculegere și de reflecție asupra credinței și a locului ei în viața comunității.

Pe Dealul Mitropoliei, la Patriarhia Română, întâlnirea cu istoria și spiritualitatea a continuat. Tot aici s-a desfășurat simpozionul dedicat femeilor mironosițe, în contextul Anului comemorativ al sfintelor femei din calendar. Într-un cadru mai puțin obișnuit pentru o asemenea discuție, tema a stârnit curiozitate și a adus în atenție modele de credință, curaj și devotament, precum și rolul femeii în transmiterea valorilor în familie, în Biserică și în comunitate.

Seara ne-a dus la Ateneul Român, pentru recitalul cameral susținut de violonistul Mircea Călin și pianistul Mihai Ungureanu. Am ascultat lucrări de Ludwig van Beethoven, Johannes Brahms și George Enescu, iar bucuria muzicii a fost întregită de o scurtă piesă de Wolfgang Amadeus Mozart. În sala arhiplină, printre iubitorii muzicii clasice, ne-a bucurat prezența multor tineri, dar și a copiilor veniți alături de părinți. O imagine frumoasă a felului în care apropierea de artă începe de la vârste mici, prin experiențe trăite împreună.

Pornită la ora șapte dimineața și încheiată după miezul nopții, această zi ne-a oferit și timpul atât de necesar pentru a sta de vorbă, a împărtăși experiențe și exemple de bune practici, a ne cunoaște dincolo de întâlnirile profesionale obișnuite. Pentru oamenii care lucrează în educație și cultură, asemenea momente pot deveni surse de inspirație pentru ceea ce duc mai departe către copii și către comunitățile lor.

Mulțumim Asociației Învățătorilor Teleormăneni și Episcopiei Alexandriei și Teleormanului pentru această experiență! Un gând de apreciere se îndreaptă în mod deosebit către domnul profesor Dan Parpală, inițiatorul și sufletul întâlnirii, pentru implicarea și energia cu care aduce oamenii împreună în jurul educației, istoriei și culturii.

Am plecat spre casă cu amintirea unei zile în care istoria, credința și arta s-au întâlnit firesc, prin locuri, emoții și oameni. Iar dincolo de ploaia unei toamne autentice, a rămas bucuria de a fi împreună și de a redescoperi valorile pe care, fiecare în felul său, le transmite mai departe.

Concursul Național de Lectură „Bătălia Cărților”

- continuare din pag. 1

mijloc autentic de cunoaștere, dialog și dezvoltare personală. Desfășurată sub genericul „Convinge-mă să citesc!”, dezbaterea finală le-a oferit participanților ocazia de a trece dincolo de simpla prezentare a unor lecturi preferate și de a-și transforma impresiile în argumente convingătoare. Personajele îndrăgite, întâmplările memorabile și mesajele descoperite în paginile cărților au devenit subiecte de dialog, într-un

exercițiu de exprimare liberă, gândire critică și creativitate. Prin felul în care și-au susținut alegerile, tinerii au demonstrat că lectura nu înseamnă doar acumulare de informații, ci și emoție, reflecție și descoperirea unor perspective noi asupra lumii.

Municipiul Roșiori de Vede a fost reprezentat cu succes de elevi din trei unități de învățământ, care au participat la competiție și au obținut distincții ce merită apreciate: *Categoria de vârstă 11–14 ani:* Bolboașă Vlad Alexandru, elev la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” – Cititorul anului în județul Teleorman; Stăncoi Gabriel Răzvan, elev la Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” – Diplomă de participare; Curișoiu Andrei Mihăiță, elev la Școala Gimnazială „Zaharia Stancu” – Diplomă de participare. *Categoria de vârstă 14–18 ani:* Vencu Maria Gabriela, elevă la Colegiul Național „Anastasescu” – Diplomă de participare.

Felicitările mele se îndreaptă către toți tinerii participanți, dar și către profesorii care le-au fost alături, i-au îndrumat și le-au cultivat interesul pentru lectură. Astfel de rezultate sunt rodul unui efort comun, în care școala, familia și biblioteca au un rol esențial.

Implicarea Bibliotecii Municipale „Gala Galaction” Roșiori de Vede în promovarea Concursului Național de Lectură „Bătălia Cărților” are deja o tradiție, instituția susținând această inițiativă încă din anul 2015. De-a lungul timpului, concursul a oferit numeroșilor copii și adolescenți ocazia de a descoperi literatura dincolo de obligația școlară, transformând lectura într-o alegere personală și într-o experiență care îi însoțește în procesul de formare.

Participarea elevilor roșioreni la această ediție a Concursului Național de Lectură „Bătălia Cărților” ne oferă încă un motiv să credem că interesul pentru lectură poate fi cultivat și transmis mai departe, atunci când există preocupare, implicare și parteneriate între instituțiile culturale și cele de învățământ.

Dincolo de diplome și distincții, rămâne bucuria descoperirii: pentru că fiecare carte citită ne îmbogățește, fiecare idee împărtășită ne apropie, iar fiecare tânăr care alege să citească duce mai departe povestea unei comunități educate.

Zilele Bibliotecii Județene „Marin Preda” Teleorman

- continuare din pag. 1

2026, întâlnirea cu îndrăgita actriță Ileana Popovici, momentul poetic susținut de Loreța Popa și lansarea volumului de critică literară „În labirint”, semnat de Nicoleta Milea. Au fost momente de evocare, emoție și dialog, care au adus în atenție atât personalități ale culturii, cât și creații literare contemporane.

Ziua de 11 noiembrie a debutat cu vernisajul expoziției de pictură „Natură și Chip”, semnată de artista Elena Andrei și prezentată de artistul plastic Tudor Șerbănescu. A urmat lansarea volumului de debut „Cioburile apusului”, al poetului Bogdan Ionuț Cotruță, despre care au vorbit Domița Neaga, Aurelia Bărbuț și Liviu Nanu. Autorul a împărtășit povestea din spatele titlului, iar întâlnirea s-a încheiat cu autografe oferite cititorilor de toate vârstele.

Un loc aparte în program l-a ocupat finala județeană a Concursului Național de Lectură „Bătălia Cărților”, la care au participat elevi din Alexandria, Roșiorii de Vede și Dobrotești. Premiul „Cititorul anului”, la secțiunea copii, a revenit roșioreanului Vlad Alexandru Bolboașă, elev al Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” și membru al Cercului de Creație Literară al Casei de Cultură, coordonat de poeta Florina Carvaci.

Ultima parte a zilei a fost dedicată proiectului „Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale”, prezentat de Marinela Rușanu, manager de proiect și bibliotecar la Biblioteca Municipală „Gala Galaction”. Implementat de Primăria Municipiului Roșiorii de Vede, prin Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport și biblioteca municipală, proiectul a fost finanțat prin PNRR și a urmărit dezvoltarea competențelor digitale în comunitate, prin valorificarea bibliotecilor ca spații de învățare accesibile tuturor. Prezentarea a fost completată de discuții cu bibliotecarii implicați, despre experiențele acumulate, beneficiile proiectului și provocările întâmpinate în implementare.

Au fost două zile bogate în evenimente, cu întâlniri frumoase și oameni de toate vârstele, care au arătat cât de important este ca biblioteca să rămână un loc al lecturii, al dialogului și al vieții culturale a comunității.

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

Europa, mai aproape de comunitățile din Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman și-a continuat, în zilele de 29 și 30 octombrie 2026, activitățile de informare europeană în județ, prin deschiderea a două noi puncte de informare, la Segarcea Vale și Bragadiru. Evenimentele au reunit elevi, cadre didactice, bibliotecari, primari și consilieri locali, oferind prilejul unor discuții despre Uniunea Europeană, oportunitățile pe care aceasta le oferă, dezvoltarea comunităților prin fonduri europene și importanța participării cetățenilor la viața publică.

La Segarcea Vale, cel de-al 13-lea punct de informare europeană a fost deschis în cadrul Bibliotecii Comunale, unde bibliotecara Camelia Mihaiță a participat la o sesiune de instruire privind rolul acestuia în comunitate. Activitățile au continuat cu o lecție de informare europeană, la care au participat elevii claselor V-VIII de la Școala Gimnazială Segarcea Vale, cadre didactice, funcționari și consilieri locali din comunele Segarcea Vale și Lunca, alături de primarii Claudiu Gabriel Gheldiu și Valeriu Florin Purcea.

Discuțiile au vizat evoluția UE, prioritățile Comisiei Europene, programul Erasmus+, concursul EuroQuiz și resursele educaționale europene. Un moment aparte l-a constituit dialogul dintre elevi și reprezentanții administrației locale, copiii având posibilitatea să vorbească despre ceea ce apreciază în comuna lor, despre schimbările pe care și le doresc și despre viitorul comunității.

În cadrul campaniei „Comunități locale pentru Europa”, desfășurată în parteneriat cu Rețeaua Consilierilor Locali din UE și Consiliul Județean Teleorman, Adelina Maria Sfăt, consilier județean și membră a rețelei EU Local Councillors, a vorbit despre democrație, implicare civică și importanța unei informări corecte. Aceasta a prezentat experiența sa în rețeaua europeană și le-a explicat consilierilor locali prezenți cum pot deveni membri, contribuind astfel la apropierea instituțiilor europene de cetățeni.

A doua zi, la Școala Gimnazială „Sfinții Voievozi” Bragadiru, a fost inaugurat cel de-al 14-lea punct de informare europeană, care

pune la dispoziția elevilor, profesorilor și locuitorilor publicații și materiale informative gratuite. Activitatea s-a desfășurat cu sprijinul primarului comunei Bragadiru, Cristian Ionel Chisac, și al conducerii școlii, reprezentate de prof. Adela Ondina Nădrag, alături de prof. bibliotecar Petra Georgescu.

Invitata campaniei „Comunități locale pentru Europa” a fost prof. Cristiana Mirela Piper-Savu, viceprimarul municipiului Roșiorii de Vede și membră a rețelei EU Local Councillors. Aceasta le-a vorbit elevilor claselor a VII-a și a VIII-a despre experiențele sale în proiecte Erasmus+, iar în dialogul cu primarul Cristian Ionel Chisac, consilierii locali și funcționarii primăriei a abordat tema finanțărilor europene, inclusiv prin PNRR, prezentând atât rezultatele proiectelor, cât și dificultățile întâmpinate în implementarea lor. La rândul său, primarul comunei a subliniat rolul esențial al fondurilor europene în modernizarea localităților și continuarea investițiilor. Consilierii locali au primit informații despre posibilitatea înscrierii în rețeaua europeană și despre activitățile acesteia.

Lecția de informare europeană de la Bragadiru a adus în atenția elevilor istoria și valorile UE, democrația, libertatea, drepturile și responsabilitățile cetățenilor, dar și oportunitățile Erasmus+ și EuroQuiz. Elevii au demonstrat cunoștințe solide și interes pentru temele abordate, fiind amintită și experiența școlii într-un proiect Erasmus+.

La finalul celor două lecții, cei mai activi participanți au fost recompensați: Daria Maria Udriște, elevă în clasa a V-a la Segarcea Vale, și Nicolas Dumitru Olteanu, elev în clasa a VIII-a la Bragadiru.

Activitățile au fost organizate de Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin ED Teleorman, în colaborare cu instituțiile de învățământ, bibliotecile și administrațiile locale partenere.

Prin deschiderea celor două puncte de informare, rețeaua ED Teleorman ajunge la 14 puncte în județ, oferind tot mai multor cetățeni acces la informații europene și posibilitatea de a descoperi oportunități utile pentru ei și pentru comunitățile în care trăiesc.

Echipa ED Teleorman